

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFTEKANTOOR: 9240 ZELE - P2/A9271 | VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

Ulrike Bolenz De kunst van de dubbele blik

Over de taalgrens (3)
Komt het licht uit Kortrijk?

FiguranDten
**Riet Vandenbranden en Ignace Maes
over traditionele volkeren**

Bedrijven op zoek naar samenwerking

Een speciale Eurosong

FOTO: FILIP CLAESSENS

Ambitieuze werkgeversplannen

Met de Brussels Metropolitan Region (BMR) willen vier werkgeversorganisaties Brussel, Halle-Vilvoorde en Waals-Brabant een krachtige sociaaleconomische impuls geven. Het plan wil tegen 2018 van Brussel en omgeving een cultureel en economisch bruisende metropool maken.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Filip Claessens

Uit een onderzoek van het Zwitserse studiebureau BAK Basel Economics naar de slagkracht van vijftien stedelijke regio's in Europa blijkt dat de BMR bijzonder productief is. Ook het bruto binnenlands product per hoofd is er hoog. De economische groei – tussen 1995-2006 gemiddeld 2 procent – is matig. Dublin, Londen, Luxemburg en Stockholm groeiden sterker. De voorbije 25 jaar situeerde de economische groei zich echter vooral in het hinterland rond Brussel. Sinds 2001 stijgt het aantal jobs in deze stadsregio nauwelijks. De Brusselse metropool laat vooral in sectoren als transport, horeca, toerisme, handel en zakelijke diensten kansen liggen voor groei en jobs. In hun langetermijnvisie spelen het nationale vbo, het Vlaamse voka, het Waalse uw en het Brusselse BECI sterk in op de Europese rol van Brussel en omgeving. Met extra financiële diensten, ICT, life sciences en logistiek willen ze talent, toeristen en zakenlui aantrekken.

Europees georiënteerd

De BMR moet volgens de werkgeversorganisaties tegen 2018 uitgroeien tot het kloppende culturele en economische hart van Europa. De plannen zijn ambitieus. Men denkt aan moderne architectuurprojecten zoals een gedurd museum voor hedendaagse kunst en de organisatie van internationale evenementen zoals het wereldkampioenschap voetbal in 2018. We moeten onze expertise in internationale aangelegenheden valoriseren door competentiecentra te realiseren voor de EU en de NAVO, intercultureel management en vertaal- en tolkdiensten. De BMR moet ge-

promoot worden als vestigingsplaats voor Europese hoofdkantoren.

De voorsprong die de regio heeft opgebouwd in specifieke niches met een internationaal groeipotentieel moet verder worden uitgebouwd. Zo willen de werkgevers de BMR profileren als het Europese financiële centrum. Een expertise- en opleidingscentrum voor financiële diensten kan hierbij helpen. Op vlak van ICT wil men op een innovatieve manier werken rond bijvoorbeeld efficiënte beveiligingssystemen voor wereldwijde goederenstromen. Voor specifieke chirurgische ingrepen wil men buitenlandse patiënten aantrekken en zorghotels in de buurt van ziekenhuizen oprichten. Ook wordt de uitbouw voorgesteld van een stedelijk logistiek platform aan de Brusselse haven en een geavanceerd logistiek centrum op de luchthaven.

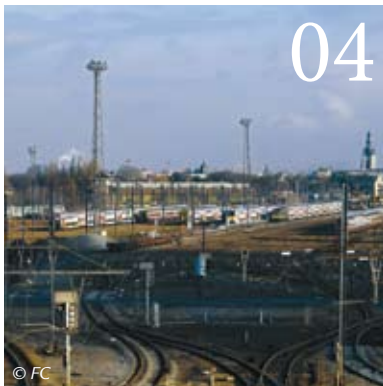
Hip op alle vlakken

Wil de BMR een echte trekpleister worden voor talent en bedrijven, dan moet het ook een bruisende regio worden waar het goed is om te werken en te wonen, een hippe stad met een trendy en vernieuwend aanbod van culturele evenementen, entertainment, handel en diensten. Hierbij wordt gedacht aan de uitbreiding van de persoonlijke en medische dienstverlening, de realisatie van internethotspots, innovatieve winkelmogelijkheden ... Men wil ook een *Board of Foreign Investors* oprichten dat het centrale aanspreekpunt van buitenlandse investeerders moet worden in hun contacten met de overheden. De publieke en private sector moeten nauwer samenwerken op het vlak van citymarketing.

Paul Hegge, directeur van voka-Kamer van Koophandel Halle-Vilvoorde, is opgetogen met het plan: 'Ook in Halle-Vilvoorde zullen in dit kader initiatieven genomen worden. Economisch denk ik aan de verdere uitbouw van sectoren zoals ICT, telecom, chemie, farmacie, biotechnologie ... In overleg met Toerisme Brussel moet de groene Rand attractiever gemaakt worden voor buitenlanders in Brussel. De Brucargo-site moet uitgroeien tot een van de best presterende logistieke zones. Voor ons is het zeer belangrijk dat de luchthaven erkend wordt als een speerpunt voor de hele regio. Een belangrijke voorwaarde om in dit alles te kunnen slagen, is een oplossing voor de mobiliteitsproblemen in onze regio.' □

Ehrgeizige Arbeitgeberpläne

Mit der Brussels Metropolitan Region (BMR) wollen vier Arbeitgeberverbände Brüssel, Halle-Vilvoorde und Wallonisch-Brabant einen kräftigen sozioökonomischen Impuls verleihen. In ihren Plänen betonen der belgische Arbeitgeberverband vbo, voka (Flandern), uw (Wallonien) und BECI (Brüssel) besonders stark die europäische Rolle von Brüssel und Umgebung. Mit zusätzlichen Finanzdienstleistungen, ICT, Life Sciences und Logistik wollen sie Talente, Touristen und Geschäftsleute anziehen. Wenn die BMR bis 2018 tatsächlich ein Anziehungspunkt für Talente und Unternehmen werden will, muss sie auch eine pulsierende Region werden, wo es sich gut lebt und arbeitet, eine duftende Stadt mit einem trendy und innovativen Angebot an Kulturveranstaltungen, Unterhaltung, Handel und Dienstleistungen.

inhoud

JANUARI 2009 | nr. 1

04 Komt het licht uit Kortrijk?

In de Metropool Lille-Kortrijk-Tournai werken overheden en mensen over gewest- en landgrenzen heen samen. Is dat model ook toepasbaar in de Rand en Brussel? 'Zeker', zegt Stefaan De Clerck, burgemeester van Kortrijk. 'Een Euro-Metropool kan een oplossing zijn voor de moeizame en uitzichtloze discussies over de relatie tussen Brussel en Vlaanderen.'

10 FiguranDten

'Onderweg zijn is even belangrijk als de plaats van bestemming bereiken.' Ignace Maes en Riet Vandenbranden uit Grimbergen maken foto's van mensen en culturen uit alle hoeken van de wereld. De foto's en verhalen van hun recente reizen naar India werden gepubliceerd in het indrukwekkende boek *India. Orissa. Before Monsoon*.

12 Bedrijven op zoek naar samenwerking

In deze woelige communautaire tijden gaan bedrijven uit Vlaanderen en Wallonië op zoek naar samenwerking. Het initiatief *B2B in Wallonië / B2B en Flandre* brengt ondernemers met elkaar in contact om ervaringen uit te wisselen en afzetmarkten te vergroten.

22 Speciale Eurosong

De Kaffeedrinkers, De Brolband en The Gypsies zijn enkele muziekgroepen die meedingen naar een plek in de nationale finale van Eurosong voor mindervaliden. In januari zijn er preselecties in de Rand.

23 Op een bord de wereld rond

'Ik ben de gelukzak die van zijn hobby zijn beroep heeft kunnen maken.' Frederik Van den Bossche uit Zaventem is een van de weinigen die zijn kost kan verdienen met snowboarden.

26 Exotische natuur in de Rand (10, slot)

29 Ontdek Taalb(l)ad en scherp je Nederlands aan

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 13 RandUit
- 24 Bericht uit de Rand
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde Gevoelens

'Plan om verkeer in Brussel gedeeltelijk te verbieden bij smogalarm, krijgt heel wat kritiek'

Floris' kijk op de leuke kant van het leven

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt, Illustratie Taalb(l)ad: José Da Cruz | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Kunnen we in Brussel en de Vlaamse Rand na de les van Voeren (zie RandKrant december 2008) spreken over een les van Kortrijk? Daar wordt over de land- en gewestgrenzen heen samengewerkt met Lille en Tournai. En dat schijnt nog te werken ook.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO'S Filip Claessens

Komt het licht uit Kortrijk?

Je kunt per auto naar Kortrijk vanuit Brussel over Gent via de drukke Vlaamse autowegen. Je kunt ook via Tournai, Ronse en Lessine over de A8, die wat ten zuiden van de taalgrens door een bijwijken lieflijk gebleven landschap voert. Naar links mag je niet kijken, want daar trekt de hogesnelheidstrein een onverbiddelijke streep door dit ooit zo idyllische landschap. Toch is het mooi en rustig om aan deze kant van de taalgrens te rijden. Tot de drukte rond Kortrijk begint, want Kortrijk is niet alleen stad maar ook metropool, onderdeel van de Metropool Lille-Kortrijk-Tournai. We zijn naar hier afgezakt om te kijken of verder dan taal- en landgrenzen samengewerkt kan worden en of deze *metropool* een oplossing kan bieden voor de stelling tussen Brussel en de Vlaamse Rand.

Metropool Lille-Kortrijk-Tournai

Stefaan De Clerck wijst ons de weg. Hij was ooit minister, voorzitter van de CD&V en is nog altijd kamerlid. Maar hier spreekt de burgemeester van Kortrijk en de toekomstige voorzitter van de Metropool Lille-Kortrijk-Tournai. Kortrijk ligt aan de Vlaams-Waalse taalgrens, maar van enige spanning is hier nooit sprake geweest. Integendeel, de aandacht gaat naar samenwerking met Lille en het wat makkerere – zoals De Clerck later toegeeft – Tournai. Rond Kortrijk wordt gewerkt aan de *Blauwe Ring*, een belangrijk onderdeel van vervoer over het water. Hiervoor moeten in en om Kortrijk niet minder dan negen nieuwe bruggen worden gebouwd, waaronder een voetgangersbrug die met een fraaie boog hoog naar de hemel reikt. Ook voor dit

project wordt met Lille en Tournai samengewerkt. Maar wat is een metropool? Is dat niet een soort bijnaam van Antwerpen?

‘Een metropool is een begrip uit het Europees recht, geen *eretitel*, doceert Stefaan De Clerck. ‘De uitdrukking komt voor in een Europese verordening uit 2006, ook wel de EGTR-regel of Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking genoemd. De Europese Unie wil hiermee de internationale én interregionale samenwerking promoten. Onze samenwerking met Lille en Tournai is al een tijd aan de gang. Op 28 januari 2008 vond in Kortrijk de allereerste installatie plaats van een Europese Metropool, waardoor de bestaande samenwerking officieel werd.’ In het verleden speelde toenmalig burgemeester Pierre Mauroy van Lille een belangrijke rol, net als Stefaan De Clerck aan Belgische zijde. De Clerck wordt op 1 maart 2009 voorzitter van de Metropool. Hij gelooft in de structuur van een Metropool, niet alleen voor zijn Kortrijk, maar ook voor Brussel en omgeving.

Kortrijk could point the way forward

Kortrijk joined forces with Lille and Tournai on January 2008 to form a Euro-Metropolis. The three regions have agreed to work together across language and territorial borders. This Metropolis could help to show a way of breaking the deadlock between Brussels and the Vlaamse Rand. Kortrijk's mayor Stefaan De Clerck (CD&V), who is due to become the president of the Lille-Kortrijk-Tournai Metropolis in March 2009, is convinced it will. ‘Metropolis is not so much a honorary title as a term featured in a European Regulation reflecting the European Union's aim of promoting international and interregional cooperation’, according to De Clerck. The Lille-Kortrijk-Tournai cooperation appears to be succeeding, as concrete issues are now being addressed, such as better rail connections and the fiscal and social status of border workers. De Clerck claims a Brussels-Brabant-Euro Metropolis could provide a suitable framework for Brussels and the surrounding area to forge partnerships without affecting the districts themselves.

Concrete dossiers

‘In de praktijk nemen veertien overheden deel aan onze Metropool Lille-Kortrijk-Tournai: vier Franse en tien Belgische. Tweetaligheid is de regel. Al onze bijeenkomsten verlopen in het Frans en het Nederlands. Ieder spreekt zijn taal en er wordt getolkt. De regel van de pariteit geldt twee keer: tussen Frankrijk en België, en binnen België tussen Vlaanderen en Wallonië. De zetel van de Metropool is Lille, de uitvoerende diensten

zijn in Kortrijk gevestigd. Vier personen zitten de Metropool voor: twee Fransen en twee Belgen. Bij de Belgen telkens een Vlaming en een Waal. Het systeem werkt.’

‘De basis van de samenwerking is het vrijwillarisme. Wij zijn geen stadsgewest, de nadruk blijft op de lokale overheden liggen. Uiteraard wordt er nooit over grondgebied en grenzen gesproken. De bestaande rechtsregels blijven gelden, er komt gewoon een op de praktijk gerichte koepel bij. We werken aan concrete dossiers.’ Wat volgt, is een overtuigende lijst van reële onderwerpen zoals de verbetering van bus- en treinverbindingen. Nu loopt er geen rechtstreekse spoorverbinding van Kortrijk naar Lille omdat de netten nog altijd nationaal georganiseerd zijn. ‘Dat is achterhaald. We moeten Europees denken.’ Er wordt gewerkt aan het fiscale en sociale statuut van grensarbeiders, aan het wegwerken van verschillen bij de terugbetaling van medische kosten, aan de samenwerking van de politiekorpsen over land- en gewestgrenzen heen. Het zijn maar enkele voorbeelden uit een lijst van mogelijke projecten die samengesteld werd door een werkgroep van parlementsleden uit Frankrijk en België.

Metropool Brussel-Brabant-Euro

Maar we zijn hier niet alleen om over de problemen van de grensarbeiders of de bereikbaarheid per spoor van Lille en Kortrijk te spreken. Stefaan De Clerck heeft ook een boodschap voor Brussel. ‘We moeten de mogelijkheden van de Europese Groepering

Regionale televisies geven voorbeeld

Een voorbeeld van goede samenwerking in de Metropool Lille-Kortrijk-Tournai zijn de regionale televisies. Die samenwerking dateert al van voor de officiële Metropool, maar is er nu in ingepast. Het is een goed voorbeeld van iets wat vanuit de basis groeit en nadien in een hogere structuur wordt opgenomen. De drie regionale televisies No-Télé (Tournai), WTV (Roeselare) en Actua (Lille) bereiken samen meer dan vier miljoen kijkers. De drie zenders maken twee gemeenschappelijke programma's: *Transit* (economie) en *Puls* (cultuur). Ze nemen elkaars producties over in de originele taal met ondertiteling. Waarover berichten deze regionale televisies in hun grensoverschrijdende programma's? ‘Waarom de Fransen in Vlaanderen komen zwemmen bijvoorbeeld’, zegt journalist Karel Cambien (WTV). ‘Of waarom brillen goedkoper zijn in Frankrijk.’ Andere onderwerpen zijn de bouw van een cinemacomplex door de Vlaamse familie Carpentier in Tournai, de bouw van een vakantiepark in Noord-Frankrijk door de West-Vlaamse Immo Albatros, een nieuw signalisatiesysteem in Lille dat rekening houdt met buitenlanders, solden die anders zijn in Frankrijk dan in België enzovoort.

Heel bijzonder is het programma *Franel*. Dat zijn taalcourses Nederlands en Frans, uitgewerkt door de universiteiten K.U.Leuven Campus Kortrijk en Charles de Gaulle-Lille 3. Vooral de scholen maken daar gebruik van. Het hele opzet draait rond het motto *Leer de taal van uw buurman kennen*. Dus ook het Nederlands in Frankrijk en Wallonië. De samenwerking tussen No-Télé, WTV en Actua staat in schril contrast met het volkomen gebrek aan samenwerking tussen de regionale tv-zenders in Brussel en de Vlaamse Rand. Télé-Bruxelles en tvbrussel zijn zowat elkaars vijand en aan Vlaamse zijde negeren tvbrussel, Ring-tv en ROB-tv elkaar volkomen. Kan iemand eens een groepsreis organiseren naar Lille, Roeselare en Tournai?

voor Territoriale Samenwerking toepassen op Brussel’, zegt De Clerck. ‘Wij moeten ophouden met grondwettelijke debatten. Wij moeten niet langer de nadruk leggen op grenzen en rechten en plichten. De grenzen zijn er en de grondwet is er. We moeten ons niet langer druk maken over een *morzel grond* of een *corridor*. Dat is allemaal passé. Wij moeten de ruimte opvullen tussen de grote Europese realiteit en de dagelijkse concrete zorg van en voor elke persoon. Politieke structuren moeten veel flexibeler worden. Een Metropool zorgt voor een vrij losse verzameling van steden of van een stad met de omliggende gebieden, zoals in het geval van Brussel, zonder dat aan die gebieden zelf wordt geraakt.’

‘Een Euro-Metropool kan een oplossing zijn voor de moeizame en uitzichtloze discussies over de relatie tussen Brussel en Vlaan-

deren. Laat ons zo'n Euro-Metropool maken met aan de basis drie partners: het Brussels Gewest, de provincie Vlaams-Brabant en Europa-in-Brussel. Zo'n Metropool kan ook berusten op de samenwerking van meerdere partners met de Europese Commissie, de federale regering, de Vlaamse en eventueel de Waalse regering, de provincies Vlaams- en Waals-Brabant en de Brusselse regering. Al die partners blijven wat ze zijn, maar krijgen dankzij de EGTR-richtlijn met een Euro-Metropool – laat ons die Brussel-Brabant-Euro noemen – een platform om zeer concrete dossiers in gemeenschappelijk overleg te bespreken, zoals de mobiliteit op de Ring, de uitbreiding van de luchthaven van Zaventem en de culturele samenwerking.’ Stefaan De Clerck voegt er met een knipoog aan toe: ‘Ze mogen altijd eens naar onze Metropool Lille-Kortrijk-Tournai komen kijken.’ □

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Brosella krijgt Vlaams-Brusselprijs

VLAAMSE RAND Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux heeft de tweede Vlaams-Brusselprijs uitgereikt aan de muziekorganisatie Brosella. De prijs belooft een organisatie of een persoon die de band tussen Brussel en Vlaanderen versterkt. Brosella 'versloeg' Broodje Brussel en Kwartslag. Henri Vandenberghe, Grimbergenaar en bezieler van Brosella, mocht een cheque ter waarde van 12.500 euro in ontvangst nemen. Hij en zijn ploeg werden gehuldigd voor het creatieve, kwalitatieve muzikaanbod waarmee ze al 32 jaar lang op een unieke en inspirerende manier een ruim en divers publiek uit Vlaanderen en Brussel aanspreken. Henri

Vandenberghe en zijn vrijwilligersgroep staan al sinds 1977 in voor de organisatie van Brosella, het jaarlijkse folk- en jazzfestival in het Groentheater in Brussel, aan de voet van het Atomium. 'Met de Vlaams-Brusselprijs huldig ik de organisatorische krachttoer die de groep jaarlijks verwezenlijkt en wil ik een stimulans geven aan de hernieuwde en jonge dynamiek van de muziekorganisatie. Henri's jarenlange tomeloze inzet, niet alleen voor Brosella maar ook voor tal van andere projecten en initiatieven, is een voorbeeld voor ons allen,' zegt minister Anciaux.

TD

TD

Aantal leefloners gestegen

VLAAMS-BRABANT Het aantal mensen dat in Vlaams-Brabant moet rondkomen met een leefloon is de voorbije vijf jaar met bijna 20 procent gestegen. Dat blijkt uit een cijferanalyse die de provinciale afdeling van de N-VA maakte. 'Het leefloon is het laatste sociale opvangnet voor mensen die geen recht hebben op een andere uitkering,' zegt provinciaal N-VA-voorzitter Theo Francken. 'De evoluties en cijfers voor Vlaams-Brabant zijn verontrustend en bedroevend. De voorbije vijf jaar steeg het aantal leefloners in Vlaams-Brabant met 17 procent tot bijna 3.000. Asse is de snelste stijger van de provincie. Gemiddeld krijgen per maand 159 mensen een leefloon. Vijf jaar geleden waren dat maar 67 personen of 0,23 procent. Ook Merchtem en Liedekerke kennen een sterke stijging. Drogenbos heeft in verhouding tot het aantal inwoners de meeste leefloners van de provincie: bijna 1 op 100. De stijging van het aantal leefloners in Vlaams-Brabant heeft veel te maken met de migratiestroom vanuit Brussel. Om het tijt te doen keren, pleiten we ervoor om het leefloon op te trekken tot op het niveau van de algemeen erkende armoeddrempel. Dat is 780 euro per maand voor een alleenstaande. Nu is dat in ons land 711 euro. Dat noem ik geen leefloon, maar een overlevingsloon,' besluit Theo Francken.

Multicultureel talent

ASSE In Zellik is onlangs een nieuwe vereniging opgericht. CAT staat voor Cultureel Actieve Tieners. De vereniging wil multiculturele initiatieven organiseren. 'CAT is een project van tieners voor tieners van Zellik. Een deel van de Zellikse jeugd hangt vaak rond op straat, gewoon uit verveling en dat leidt soms tot problemen. We willen die jongeren een alternatief bieden. Voor een aantal Zellikse jongeren is de drempel naar de scouts of Chiro blijkbaar te hoog. Met CAT willen we hen zonder enige verplichting de kans bieden om te proeven van een aantal activiteiten,' legt Veerle

Goossens van Jeugdwerking Asse uit. 'CAT kreeg van JINT, een vzw die projecten rond jeugdwerkbeleid bevordert, een startsubsidie van 11.000 euro. Met dat geld worden een aantal leuke jeugdinitiatieven op poten gezet. Onze danscursus is een groot succes en ook de toneelgroep doet het goed. Op 21 februari organiseren we een talentenjacht waarbij we op zoek gaan naar Zellikse jongeren met talent. Inschrijven kan tot 21 januari. Meer info vind je op de website www.1731cat.be.'

TD

© FC

Nieuw beeld van de schilders van Tervuren

TERVUREN Het kunstboek *De School van Tervuren in de bedding van de tijd* is een aanvulling op de eerste publicatie die kunstrecensent Herman De Vilder met wijlen Maurits Wynants in 2000 schreef. Het boek bevat 360 kleurenfoto's en geeft hier en daar een nieuw beeld van de schilders uit de School van Tervuren.

'Het eerste deel van het boek geeft een overzicht van de verschillende stromingen die van belang geweest zijn voor de kunst in Tervuren. Het tweede deel heb ik *het imaginair museum* genoemd. In dat museum kun je zo'n 220 afbeeldingen bekijken. Bij elke schilderij krijg je uitleg over de maker van het werk. Voor de kunstliefhebbers die de uitverkochte eerste uitgave gemist hebben, heb ik een aantal teksten van Maurits Wynants opnieuw opgenomen. De illustraties zijn voor het grootste deel nieuw. In veel gevallen zijn het foto's van werken die in privébezit zijn,' zegt de auteur.

'Door een analyse van oude artikels heb ik een aantal verbanden kunnen leggen die tot voor kort niet duidelijk waren. Zo beschouwde men Hyppolyte Boulenger als een schilder die met kop en schouder boven de anderen uitstak. Nu mogen we stellen dat Joseph Coosemans, de vroegere gemeentesecretaris van Duisburg, op het maatschappelijke, sociale en culturele vlak zeker niet moest onderdoen. We vermoeden dat Coosemans drie- tot vierduizend schilderijen gemaakt heeft. Dat is niet niks. Op het artistieke vlak moest Coosemans in Boulenger wel zijn meerdere erkennen.'

Herman De Vilder brengt in zijn werk een aantal bijzondere verhalen aan het licht. Hij geeft eerherstel aan Jules Montigny, de dierschilder die nooit een tentoonstelling van zijn werk kreeg. 'In 1899 pleegde Montigny zelfmoord. Dat was toen zo'n schande dat zijn familie moest verhuizen om de achterklap te ontvluchten.' De auteur vertelt over de talrijke natuur- en landschapsschilders die in de herberg De Vos in Tervuren regelmatig bijeen kwamen om van gedachten te wisselen. Edouard Huberti was de peetvader van dat gezelschap. De Vilder heeft het over de zeer religieuze Jules Raeymaekers, die samen met zijn moeder in de Kasteelstraat woonde. Later verhuisde hij naar Brussel en Houffalize. 'Op het einde van zijn leven liet die man al zijn schilderijen vernietigen. Wie wil weten waarom hij dat deed, moet het boek lezen,' lacht Herman De Vilder. Uit de tweede generatie van schilders van de School van Tervuren haalt de auteur het voorbeeld aan van Lucien Frank die in Frankrijk in de leer ging bij grote namen als Daubigny en Manet. Hij is één van de eerste kunstenaars

Hippolyte Boulenger: de Sint-Hubertusmis

Emiel Jacques: aan de Kasteelvijver

Jean-Baptiste Degreef: de Kerkstraat

van de School die de overgang naar het impressionisme maakte.

'Ik heb twee jaar aan het boek gewerkt. Van de eerste uitgave van het boek bestaat ook een Franstalige versie. Die hebben we nu achterwege gelaten omdat we in onze achterban kunstliefhebbers hebben met veel andere moedertalen. Misschien moeten we later eens een viertalige versie uitbrengen?'

Willy Fluyt

De School van Tervuren in de bedding van de tijd is een uitgave van de Vrienden van de School van Tervuren en kost 80 euro.

Wie een mailtje met als onderwerp *De School van Tervuren* stuurt naar randkrant@derand.be, maakt kans op een boek. We geven één exemplaar weg.

De maand ...

De voorbije vier jaar is het aantal aangiften van verlies of vertraging van bagage op de luchthaven van **Zaventem** met de helft gestegen van 51.667 naar 76.264 stuks. • **Loca-Vaisselle**, een verhuurbedrijf van feestbenodigdheden uit **Drogenbos**, is een van de zeven nieuwe gebrevetteerde hofleveranciers. Het bedrijf verzorgt al 15 jaar de maaltijden van de koninklijke feesten. • In **Merchtem** hebben vier jongeren een alternatieve werkstraf gekregen voor de vernielingen die ze op het kerkhof hebben aangebracht. De alternatieve straf werd uitgewerkt door burgemeester Eddie De Block (Open VLD) in overleg met de ouders. • Het nieuwe kinderdagverblijf van de vzw Sint-Lambertuskring aan het Driesplein in **Nossegem** krijgt geen subsidies van Kind en Gezin. Kind en Gezin wil de werking niet subsidiëren omdat er in Zaventem volgens haar berekeningen minder nood is aan kinderopvang dan in andere gemeenten. • Restaurant 't Stoveke in **Strombeek-Bever** en Michel in **Groot-Bijgaarden** behoren voortaan tot het selecte clubje culinaire sterrendragers. De nieuwe editie van de gerenommeerde Michelingids bekroont beide restaurants met één ster. • **Grimbergen** krijgt een nieuw jeugdcentrum in de buurt van het plaatselijke vliegveld. • De poel in de Kwadebeekvallei in **Sint-Genesius-Rode** werd grondig opgeknapt. Hierdoor krijgt de zeldzame vroedmeesterpad meer kans op overleven. • De scholen van **Sint-Pieters-Leeuw** kunnen van de gemeente gratis gebruik maken van het gemeentelijk zwembad en de sporthal. • De vermoorde agente Kitty Van Nieuwenhuysen kreeg in **Beersel** een gedenksteen. De jonge politie-inspecteur overleed bij een schietpartij in **Lot**. • De provincie **Vlaams-Brabant** trekt subsidies uit voor telefoonprojecten die de

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Parkeerdruk

ZAVENTEM De bewoners van de straten rond de luchthaven van Zaventem doen hun beklag over de parkeerproblemen die Brussels Airport met zich meebrengt. Mensen die familie of vrienden komen ophalen, parkeren soms urenlang voor garagepoorten. Anderen die met vakantie zijn, laten hun wagen dagen of zelfs weken achter in de straten rond de luchthaven. Buurtbewoners hebben zelf nauwelijks nog plaats om hun wagen te parkeren. Het gemeentebestuur van Zaventem erkent het probleem en werkt aan een oplossing. 'Er is een parkeerbeleidsplan in de maak voor de gemeente,

waarbij we ook de parkeerproblemen in de omgeving van de luchthaven willen aanpakken', vertelt schepen van Mobiliteit William Blockamans (Open vld), schepen van Mobiliteit. 'We denken er onder meer aan om de tijdsduur voor het parkeren in de straten in de ruime omgeving van de luchthaven te beperken. Zo zal je in bepaalde straten maar een of drie uur mogen parkeren. Voor de bewoners willen we bewonerskaarten invoeren. De komende maanden wordt het parkeerbeleidsplan concreet gemaakt.'

TD

Oud Nieuws

Het kasteel van Huizingen

Het provinciaal domein van Huizingen heeft een rijke geschiedenis. Op deze plaats zou er al in de 12e-13e eeuw een kasteel hebben gestaan.

Uit de cijsboeken van de hertogen van Brabant blijkt dat er toen een *huys* of een *hof gelegen te Huysingen* bestond. In 1511 was Huizingen in bezit van Hendrik van Witthem, heer van Beersel. Pieter Boisot, raadsheer en meester in de Rekenkamer in Brabant en

later Gulden Vliesridder en algemeen ontvanger van de koninklijke domeinen, kocht Huizingen in 1518 en wist het definitief te verwerven in 1538. Boisot († 1561) en zijn vrouw Louise Tisnack († 1569) herbouwden in 1545 het kasteel en lieten er o.a. een vijver met een fontein aanleggen. De grafsteen van dit koppel vind je in de Sint-Leonarduskerk van Huizingen. Hun oudste zoon Karel Boisot, die het Eedverbond der Edelen (1567) ondertekende, vluchtte voor Alva naar het Noorden en werd een van de vrouwelingen van Willem de Zwijger, die hem aanstelde tot gouverneur van Friesland. Hij streed aan de zijde van Oranje en veroverde in 1574 het Fort Rammekens en Middelburg in Zeeland. Als vergelding voor zijn verraad van de Spaanse zaak werden in 1568 al zijn goederen onder sekwestre gesteld, o.a. het kasteel van Huizingen.

In de 17e en de 18e eeuw vormden Huizingen, Dworp, Buizingen en Eizingen één heerlijkheid, die eerst aan Nicolas Micault (gehuwd met Marie Boisot) en vervolgens vanaf 1626 aan de familie de Varick toebehoorde. De laatste heer uit het Ancien Regime was Philippe de Varick, graaf van Sart en grootbaljuw van Waals-Brabant, gehuwd met Marie-Thérèse Cobenzl, een dochter van de Oostenrijkse gevluchtminister in de Zuidelijke Nederlanden. Hun opvolgers verkochten in 1875 hun eigendom aan Albert Vaucamps. Vaucamps liet het oude gebouw slopen en gaf opdracht tot het optrekken van

het huidige kasteel in eclectische stijl met renaissance- en barokinslag. Het waterkasteel telt vier vleugels van twee bouwlagen. Het bevat twee vierkante, een ronde en een overkragende hoektoren, decoratieve balkons, balustrades en terrassen, uitgewerkte topgevels en dakkapellen. Vaucamps vormde het omliggende domein om tot een van de mooiste parken van België. Na zijn overlijden werden achtereenvolgens de families Torley en Devillers-Michaël eigenaar.

Op 30 maart 1938 kocht de provincie Brabant het domein en stelde het vanaf 1948 open. Om het domein aantrekkelijker te maken liet het provinciebestuur er toeristische voorzieningen aanleggen: in 1949 een openluchtzwembad, in 1958 een rotstuintuin, in 1985 een blindentuin van 75 a - een primeur in België. Het 94 ha grote domein staat bekend als één van de mooiste natuurparken in Vlaanderen. De bezoeker vindt er bewegwijzerde wandelwegen van 15 km, bloeiende bloemperken, een enig mooie Alpentuin (4 ha), een weelderig arboretum van 55 ha met talrijke loof- en naaldbomensoorten en 1.100 verschillende soorten planten, bloemen en heesters, een mini-zoo, een beschermde ornitologische ruimte, een speelplein en speelburcht voor kinderen, tennisvelden, een minigolf, een mountainbikeparcours. Het kasteel zelf werd omgevormd tot een hotelrestaurant.

Jaak Ockeley

Te veel afval

VLAAMSE RAND De Vlaamse Rand produceert te veel restafval. Dat blijkt uit cijfers van de Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij OVAM. In 2007 produceerde de gemiddelde Vlaming 155,6 kilogram restafval. Maar liefst 13 van de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand deden slechter. De slechtste leerlingen van de klas zijn Linkebeek, Drogenbos, Grimbergen, Sint-Genesius-Rode en Wemmel. Een inwoner van Linkebeek produceert gemiddeld 201,95 kg restafval. Maar de afvalklas telt ook goede leerlingen. Dilbeek scoort het best met 128,32 kg per inwoner.

Ook Kraainem, Overijse, Tervuren, Meise en Wezembeek-Oppem doen het goed. Dilbeek, Kraainem en Wezembeek-Oppem duiken zelfs onder de beleidsdoelstelling van 150 kg per inwoner. 'Onze goede score is het resultaat van ons afvalvoorkomingsbeleid dat we vanaf het midden van de jaren '90 voeren', zegt de Dilbeekse schepen van afvalvoorkoming Georges De Vliegheer (CD&V/N-VA/DNA!). 'We stimuleren onze inwoners om hun afval zo veel mogelijk te sorteren en om ook zo veel mogelijk spullen naar het containerpark te brengen. Die aanpak loont.'

Milieuvriendelijke en verkeersveilige school

MERCHTEM Vlaams minister van Milieu Hilde Crevits (CD&V) heeft het derde mos-logo en het tweede mosmobi-logo uitgereikt aan de vrije lagere school Ter Dreef in Merchtem. 'Het mos-logo staat voor Milieuzorg op School en beloont scholen die zich extra inzetten voor het milieu', legt Toon De Munter, mos-leerkracht van Ter Dreef uit. 'Het mosmobi-logo wordt uitgereikt aan scholen die specifieke acties ondernemen voor een verkeersveilig en milieuvriendelijk woon-schoolverkeer. Onze school heeft bij-

voorbeeld een VERO-route uitgestippeld, een verkeerseducatieve route die onze leerkrachten kunnen gebruiken bij hun verkeerslessen. We stimuleren onze leerlingen ook om veilig en milieuvriendelijk naar school te komen. Voor ouders organiseren we acties rond veilig en correct parkeren aan de school.' Aan het nieuwe mos-logo is een subsidie van 1.500 euro verbonden. Daarmee zal de school nieuwe fietsrekken kopen.

vereenzaming van geïsoleerde personen willen doorbreken. • Volgens het Medisch-Sociaal Opvangcentrum voor drugsgebruikers hinkt **Halle-Vilvoorde** ver achterop wat betreft de gespecialiseerde hulpverlening aan drugsverslaafden. • Langs de Nieuwe Rolleweg in de **Vilvoordse wijk Far West** komt een nieuw kinderdagverblijf voor 77 kinderen. Het pand van het huidige kinderdagverblijf Kadeeke aan de Grote Markt zal door de stad worden verkocht. • Het zwembad in **Dilbeek** sluit deze zomer drie maanden de deuren om herstellingswerkzaamheden uit te voeren. • Streekvereniging Pajottenland+ wil met Europees geld van het **Pajottenland** een sterk merk maken. • In **Kraainem** start de sociale huisvestingsmaatschappij Elk zijn Huis met de bouw van 23 sociale huurappartementen in de Denayerstraat. Het project moet klaar zijn voor het bouwverlof van 2010. • **Witse** is hot. In samenwerking met de provincie gaf Lannoo het boek *Witse anders bekeken* uit. Het vertelt het verhaal van de cast en de crew achter de schermen. • **Asse** laat zonnepanelen op het dak van het gemeentehuis plaatsen. Op twintig jaar zou zo 125.000 euro aan elektriciteit worden bespaard. • Vier jaar na de invoering van het spreidingsplan voor het vliegtuigverkeer verwerpt de Raad van State de klachten van bewoners uit de **Oostrand**. • De zes faciliteitengemeenten in de Vlaamse Rand maken nauwelijks gebruik van de subsidies van de Vlaamse overheid, zo blijkt uit het antwoord van verschillende ministers op een schriftelijke vraag van parlementslid Eloi Glorieux (Groen!). • De kostprijs voor de bouw van een nieuwe muziekacademie zorgt voor onenigheid in het gemeentebestuur van **Dilbeek**. De oorspronkelijke raming van drie miljoen euro werd eerst verhoogd tot 5 miljoen euro, maar ook dat bedrag blijkt nu ruim onvoldoende te zijn. Nieuwe berekeningen schatten de kostprijs op 6,5 miljoen euro.

Zien & gezien worden

Reisfotografie is hun passie. Ignace Maes en Riet Vandenbranden uit Grimbergen maakten foto's van mensen en culturen uit alle hoeken van de wereld. Na elke reis volgt een fotoboek. De foto's en verhalen van hun recente reizen naar India werden gepubliceerd in het indrukwekkende boek *India. Orissa. Before Monsoon*.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Sehen und gesehen werden

Der Kunstmaler Ignace Maes und die Innenarchitektin Riet Vandenbranden aus Grimbergen widmen sich in ihrer Freizeit voll und ganz ihrer gemeinsamen Leidenschaft, der Reisefotografie. Sie machten schon Fotos von Menschen und Kulturen aus allen Ecken der Welt. Nach jeder Reise folgte ein persönliches Fotobuch. Die Resultate ihrer neuesten Reisen nach Orissa, einer rauhen Region in Indien, waren so schön, dass ihre Freunde meinten, sie sollten sich damit an einen Verlag wenden. Vor kurzem erscheint das beeindruckende Buch *India. Orissa. Before Monsoon*. Ihre *Sehweise* beim Fotografieren konzentriert sich sehr stark auf Details und stellt den Menschen in den Mittelpunkt. ‚Durch unseren fotografischen Blick, der ständig auf der Suche ist nach schönen und kleinen Dingen, über die das schnelle Auge oft hinwegsieht, sehen wir mehr.’

Riet Vandenbranden is in het dagelijkse leven interieurarchitecte en werkt als lichtconsulente. Ignace Maes is kunstschilder en heeft jarenlang lesgegeven in het kunstonderwijs. ‘Nu ben ik *fin de carrière* leraar’, lacht hij. Het koppel houdt van kunst, cultuur en reizen. ‘Toen onze kinderen klein waren, hebben we heel Europa afgeschuimd. Onderhuids voelden we een drang om avontuurlijkere reizen te maken en ook niet-Europese culturen te leren kennen’, legt Ignace uit. ‘Toen de kinderen 16 à 17 waren, hebben we met zijn allen onze eerste echt verre reis gemaakt’, vult Riet aan. Het gezin trok zeven weken door Peru en Bolivia. ‘We bezochten de overblijfselen van de Incacultuur’, zegt Ignace. ‘Toen al boeide ons vooral het dagelijkse leven van de plaatselijke bevolking. Hoe gaan ze met elkaar om? Hoe kleden ze zich? Wat eten ze?’

Tijdens hun reizen draait het voor Riet en Ignace niet zozeer om de toeristische hoogtepunten, maar om het reizen zelf. ‘Onderweg zijn is even belangrijk als de plaats van bestemming bereiken.’

Divers India

Na Latijns-Amerika exploreerde het echtpaar eerst Azië; daarna verloren ze hun hart aan India. ‘De enorme diversiteit van dat land heeft ons overweldigd’, vertelt Ignace. ‘De verschillende godsdiensten, de ongelooflijke geografische variëteit, de uiteenlopende bevolkingsgroepen ...’ Voor fotografen is India een gedroomde bestemming. Via een

fototentoonstelling leerden Ignace en Riet de cultuur van de Bonda kennen, een van de traditionele stammen die in Orissa leven, een deelstaat aan de oostkust van India met 40 miljoen mensen. Ongeveer 87 procent woont er in dorpen en 25 procent behoort tot een traditionele stam. Oorspronkelijk kende Orissa 62 verschillende stammen.

‘We waren verrast dat hun cultuur nog overleefde in het India van vandaag. Dat heeft ons ertoe aangezet om het gebied te bezoeken.’ Met een privé-gids trokken ze erop uit. Ze kwamen terecht in een ruig gebied waar weinig toeristen

‘De mensen in Orissa leven in een heel traag tempo, dat je niet kunt vergelijken met het onze.’

komen. ‘Er is bijna geen hotelaccommodatie en door de moesson was het er erg warm en vochtig.’ Ze trokken almaar dieper de dorpen in, waar zijzelf een even grote bezienswaardigheid waren als de culturen die ze bezochten.

‘De mensen in Orissa leven in een heel traag tempo, dat je niet kunt vergelijken met het onze’, vertelt Ignace. ‘Ze leven er met bijzonder weinig middelen. We stonden ervan versteld hoe ze bijvoorbeeld hun land bewerken. Ze werken met een os en een houten ploeg die nauwelijks tien centimeter diep de grond in raakt, bemesten doen ze door de mest met de hand in grote kommen te scheppen en dan op het hoofd naar het land te brengen.’

‘Door dat trage tempo reageren ze ook langzaam. Ze staren je aanvankelijk alleen maar aan, blijven staan of zitten. Tien minuten later doet onze aanwezigheid wel volop de ronde, onder andere dankzij de kinderen, die wel alert zijn. Zo hebben we foto’s van een dorp waar de hele bevolking op straat was gekomen om ons te zien.’ Omdat de rechtstreekse communicatie door het taalverschil niet vlotte, informeerden Riet en Ignace via de gids naar de reactie van de mensen. ‘Die kunnen van streek tot streek erg verschillen, zeker als je foto’s maakt’, zegt Ignace. Riet: ‘In

Orissa viel dat mee. De mensen vertelden dat ze zich vereerd voelden omdat wij interesse toonden voor hun leven.’

Mens centraal

Riet en Ignace bladeren door hun fotoboek. Het is een grote, kleurrijke en mooi verzorgde uitgave waaruit je heel wat over de betreffende stammen kunt opsteken. ‘In het eerste deel van het boek scheppen we de sfeer, met een plan van de streek, wat achtergrond, een stuk over de natuur en de cultuur. Verder in het boek staat vooral de mens centraal’, vertelt

Riet. Ignace voegt eraan toe: ‘Elke foto vertelt een eigen verhaal.’ Hij wijst naar een close-up van een klein meisje met twee zwarte stipjes op haar neusvleugels. ‘Haar neus is gepiercet als voorbereiding op het overgangsritueel waar ze haar definitieve ringen zal krijgen. Op dit moment zitten er piepkleine bamboestokjes in om te voorkomen dat de gaatjes dichtgroeien.’ Een aantal bladzijden verder komen ze bij foto’s van traditionele tatoeages. ‘Sommige worden in het gelaat aangebracht. Die zijn soms zo extreem dat veel jonge meisjes ze niet meer willen, op gevaar af uit de groep gestoten te worden’, vertelt Riet. De tatoeages zijn een deel van een ritueel, dienen als versiering, als symbool dat ze tot een bepaalde stam horen, maar hadden oorspronkelijk ook een beschermende functie.

‘In het koloniale tijdperk moeten de Britten lelijk huisgehouden hebben in deze streek. Onze gids vertelde dat de vrouwen in die tijd soms op het veld verkracht werden en aan orgieën moesten deelnemen. Ze moesten de tatoeages aangebracht hebben als afschrikmiddel, om zichzelf lelijker te maken.’ Doordat veel jonge meisjes de traditie weigeren voort te zetten, dreigt het gebruik binnen enkele jaren volledig verdwenen te zijn. ‘In die zin zal ons boek ook een soort tijdsdocu-

ment worden’, zegt Riet. ‘Het dagelijkse leven in deze regio is voorheen nooit uitgebreid gefotografeerd.’

Andere blik

Riet Vandenbranden en Ignace Maes zijn erg visueel ingesteld. Ook tijdens het fotograferen kijken ze naar elk detail. ‘We reisden ooit samen met vrienden. Zij zagen de omgeving helemaal anders. Toen ze nadien onze foto’s bekeken, herkenden ze veel dingen niet. Het leek wel of ze een andere reis gemaakt hadden’, zegt Riet. ‘We krijgen al eens de opmerking dat we door zoveel te fotograferen de dingen zelf niet meer zien omdat we te druk bezig zijn met door onze lens te kijken. Daar ben ik het niet mee eens. Dankzij onze fotografische blik, die continu op zoek is naar mooie en kleine dingen waar het oog vaak gewoon over kijkt, zien we net méér, vind ik.’

Zo’n reis, waar ze ook naartoe leidt, verandert je als persoon. ‘Je ziet hoe mensen elders soms totaal anders leven, zelfs in omstandigheden die wij niet voor mogelijk houden. Je vergelijkt en staat meer stil bij je eigen leven’, vertelt Ignace. ‘Zo zijn we tijdens onze reis naar Jemen op bezoek geweest bij een groot gezin dat in een grot leefde. Ze hadden vrijwel niets, kookten op een open vuur zonder schouw zodat je meteen volledig in de rook zat, en toen het donker werd, verlichtten ze hun spelonk met een olielampje.’ Riet: ‘We hadden geen gemeenschappelijke taal, dus we konden alleen communiceren met wat gebaren. Om de kinderen te vermaken, begon Ignace schaduwfiguurtjes te maken in het licht van de lamp. De kinderen bulderden van het lachen.’ Ignace: ‘Ze waren nog nooit in aanraking gekomen met enige vorm van animatie. En dan te bedenken dat ze op enkele vliegrepen van onze beeldcultuur wonen.’ □

Info

India. Orissa. Before Monsoon, BAI Wommelgem, www.impressives.be
Een deel van de opbrengst van het fotoboek gaat naar een project in de regio.

Bedrijven op zoek naar

samenwerking

Op initiatief van vier werkgeversorganisaties en met de steun van het Prins Filipfonds is recent een opvallend project gestart dat Vlaamse en Waalse bedrijven dichter bij elkaar wil brengen.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Filip Claessens

Waalse bedrijfsleiders brengen bedrijfsbezoeken aan Vlaamse collega's en omgekeerd. Caterpillar uit Grimbergen kwam op 15 oktober 2008 als eerste aan de beurt en kreeg twintig Waalse en Vlaamse bedrijfsleiders over de vloer. Aan de wieg van het project *B2B in Wallonië / B2B en Flandre* staan de werkgeversorganisaties Unizo (Unie van Zelfstandige Ondernemers), VOKA (Vlaams netwerk van ondernemingen), UCM (Union des Classes Moyennes) en uWE (Union Wallone des Entreprises). Het initiatief wil ondernemers kansen geven om hun netwerk en markt over de taalgrens uit te bouwen. Het wil de b2b-relaties (business-to-business) uitbouwen, het marktgebied uitbreiden, de netwerking bevorderen en het uitwisselen van ervaringen met innovatieve bedrijfstoepassingen stimuleren. Deze eerste editie spitst zich toe op innovatieve logistieke activiteiten.

Grote nood

Aan deze eerste editie doen dertig Vlaamse en vijftien Waalse bedrijven mee. Onder hen ook enkele bedrijven uit de Vlaamse Rand. Naast Caterpillar gaat het om Just Software uit Dilbeek (gespecialiseerd in het ontwikkelen van administratieve software voor kmo's), KDL Trans uit Vilvoorde (actief in het transport van elektronische en computeruitrusting) en Your Mover Logistics uit Vilvoorde (een verhuisbedrijf dat zich toelgt op archieven en kantoormeubilair).

De nood aan contacten met Waalse bedrijfsleiders is groot, zo blijkt. 'De laatste twintig jaar hebben we ons meer en meer op Vlaanderen gericht. Op het vlak van

zakendoen voelt Wallonië soms aan als een ander land. Dit initiatief biedt ons een unieke mogelijkheid om naar samenwerking te zoeken met Franstalige ondernemers. Voor ons is het bijvoorbeeld interessant om iemand in Wallonië te vinden die daar als een soort vertegenwoordiger onze zaken kan behartigen. Voor de rest hopen we met deze bedrijfsbezoeken natuurlijk ook veel op te steken op het vlak van bedrijfsvoering', vertelt Guido Kesters, zaakvoerder van Just Software.

Hoop op samenwerking

Anne Lenaerts, corporate communications manager van Your Mover Logistics, spreekt in dezelfde zin. 'Hoewel we met dezelfde problemen en behoeften te kampen hebben, hebben we in de praktijk weinig contact met Waalse bedrijven. We hopen via dit project ervaringen te kunnen uitwisselen en iets op te steken wat nuttig kan zijn voor ons bedrijf. Bij het bezoek aan Caterpillar is het mij bijvoorbeeld opgevallen hoe men de werknemers via allerlei informatieborden voortdurend op de hoogte houdt van nieuwe procedures. Wat het uiteindelijke resultaat van deze contacten zal zijn, is nooit op voorhand te voorspellen. Misschien levert het wel nieuwe klanten of vormen van samenwerking op?', zegt Anne Lenaerts.

Marc De Laet, zaakvoerder van KDL Trans, hoopt Waalse bedrijfsleiders erop attent te kunnen maken dat de specifieke nichemarkt waarin zijn bedrijf actief is – transport, levering en plaatsing van alles wat met elektronische apparatuur te maken heeft – wel degelijk perspectieven biedt. 'In het Waalse landsge-

deelte bestaat een dergelijke dienstverlening nog niet. Ik ben ervan overtuigd dat we dit ook in Wallonië aan de man kunnen brengen. We zoeken niet alleen klanten maar ook bedrijven die met ons willen samenwerken, bijvoorbeeld in onderaanneming'. De Laet hoopt, net als zijn twee Vlaamse collega's, veel op te steken van deze contacten. 'Bij Caterpillar heb ik bijvoorbeeld veel geleerd over de manier van stockage.' □

Des entreprises en quête de rapprochement

Quatre organisations patronales et le fonds Prince Philippe ont récemment lancé le projet *B2B in Wallonië / B2B en Flandre*. L'initiative entend donner des opportunités à des entrepreneurs flamands et wallons afin de développer leurs réseaux et marchés au-delà de la frontière linguistique et d'échanger leurs expériences. Trente entreprises flamandes et quinze entreprises wallonnes ont adhéré au projet. Au mois d'octobre, Caterpillar de Grimbergen fut la première entreprise à accueillir pas moins de vingt chefs d'entreprise flamands et wallons. Just Software de Dilbeek, l'entreprise de transport KDL Trans de Vilvoorde et l'entreprise de déménagement Your Mover Logistics de Vilvoorde se sont également ralliées à l'initiative au projet.

'Tout en éprouvant les mêmes problèmes et besoins, nous avons dans la pratique trop peu de contacts avec des entreprises wallonnes. Nous comptons sur un échange d'expérience enrichissant', souligne Anne Lenaerts de Your Mover Logistics.

AGENDA RANDUIT

van 5 januari
t.e.m. 4 februari

Waar zijn we thuis?

FAMILIEVOORSTELLING Nu de wereld een dorp is, zouden we ons nergens meer ontheemd mogen voelen. Toch kunnen we niet overal even goed aarden en zijn we evenmin in elke gemeenschap welkom. Het hoofdpersonage in de Bronksproductie *Enkele reis* heeft verschillende identiteiten. Zigeuners treffen de jongen als vondeling aan in een Citroën Ami six. Ze noemen hem Aziz. De Marokkaanse naam zal hem slecht bekomen. Eerst wordt hij nog

© Raymond Mallentjer

overstelt met meeslepende verhalen uit de Romacultuur. Maar als hij besluit te trouwen met de mooie Lila, wordt hij door haar broers verraden en loopt het helemaal fout. Onder druk van de familieclan wordt hij verbannen. Het feestelijke decor verandert in een beklemmend traliwerk. Een formalistische ambtenaar haalt hem op en brengt hem naar zijn vermeend geboorteland.

Joris Van den Brande en **Raven Ruëll** stellen zich vragen bij de terugkeerpolitiek en de identiteitsproblematiek. Waarom beschouwen we nieuwkomers als indringers? Zijn we door ons uiterlijk, onze afkomst of onze naam voorbestemd? Kunnen we ons echt geen nieuwe identiteit aanmeten?

LD

Enkele Reis door Bronks/Raven Ruel (10+)
Zaterdag 31 januari, 15.00
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Doorrookte Tom Waits inspireert

MUZIEK Ook zonder sigaretten of whisky kunnen actrice **Antje De Boeck** en jazzpianist **Jef Neve** de sfeer oproepen van de rokerige nachtclubs waarin Tom Waits zijn melancholie wegdronk. Trekkavirtuoos **Rony Verbiest** maakt het trio compleet met zijn accordeon die hij laat kermen als een saxofoon. De Amerikaanse cultzanger wordt dit jaar zestig. Hoewel hij vaak cynisch of verbitterd uit de hoek komt, wekt hij met zijn rauwe stem toch ook ontroering op. Al in zijn jonge jaren werd hij ondanks zijn blanke uiterlijk vergeleken met jazzcat Luis Armstrong. Choreografen als Maguy Marin en William Forsythe gebruikten zijn snepende

vertolking van *Jesus Blood Never Failed Me Yet* voor hun Beckettiaanse dansstukken. Dat Antje De Boeck zich als het alter ego van de Amerikaanse zanger profileert, is minder vreemd dan het lijkt. Twintig jaar geleden vereenzelvigde Tom Waits in de door hem geschreven musical *Big Time* zich niet alleen met de acteurs, maar ook met het schouwburgpersoneel.

LD

Tom Waits until Spring door
Rony Verbiest, Antje De Boeck en Jef Neve
Woensdag 28 januari, 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

© Kristel Jappens

Draulans neemt Darwin ernstig

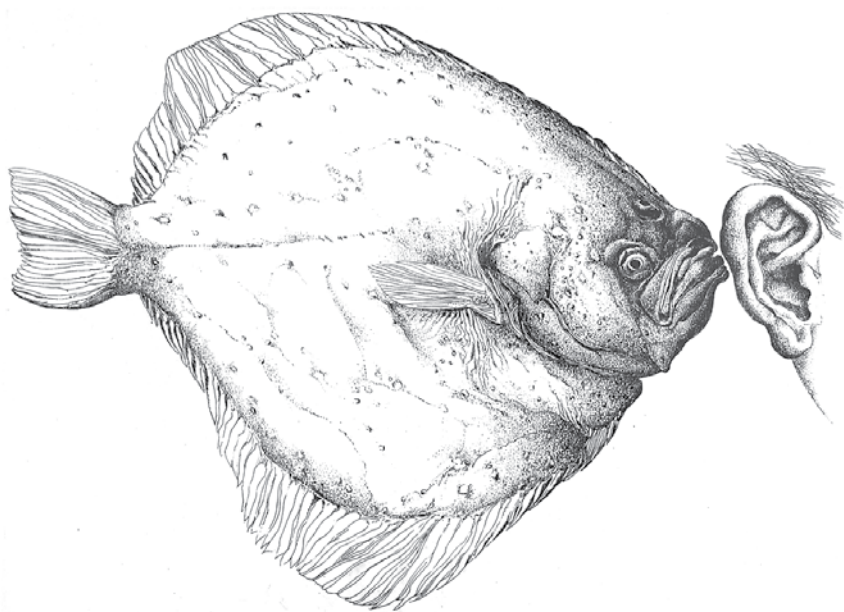
HUMOR Dit jaar vieren we de tweehonderdste geboortedag van de Britse theoloog en natuurwetenschapper Charles Darwin (1809-1882). Dat zijn evolutietheorie de scheppingsverhalen ondermijnt, wekt veel ergernis bij de creationisten, die de religieuze mythes letterlijk interpreteren. In zijn hilarische conférence neemt journalist **Dirk Draulans** het op voor de auteur van *The Origin of Species*. Talloze soorten zoals de dinosauriërs zijn verdwenen omdat ze zich niet konden aanpassen aan het milieu. Bovendien woedde in de natuur een onverbiddelijke concurrentiestrijd. Dat de mens op veel vlakken dezelfde gedragskenmerken vertoont als zijn dierlijke voorouders, valt moeilijk te ontkennen. Zelfs ons wrevelig tandengeknars in ergerlijke situaties zou een restant kunnen zijn van onze instinctieve drang om de vijand dood te bijten. Ook de technieken die we gebruiken bij partnerwerving zijn vaak genetisch bepaald. Als huisbioloog van *De laatste show* wist Draulans indertijd op een intelligente manier de gasten en kijkers te entertainen. In zijn Darwinshow breidt hij een vervolg aan zijn boek *Het succes van slechte sex*.

LD

Dirk doet Darwin, de evolutietheorie volgens Dirk Draulans
Donderdag 15 januari, 20.30
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

© Marco Mertens

423/450

Schrijvers in beeld

TENTOONSTELLING Een gedicht over de regen kan in parapluvorm aan het papier worden toevertrouwd. Cobrakunstenaar **Christian Dotremont**, die in de Vlaamse Rand woonde, liet zijn kalligrafische lettertekens dansen.

Talrijk zijn de schrijvers en poëten die hun teksten aanvullen met tekeningetjes, aquarellen of collages. Maar er zijn ook heel wat auteurs die met autonome visuele werkjes op de proppen komen. Dat hun flirtpartijen met de beeldende kunst vaak onvermoede juweeltjes opleveren, blijkt uit de tentoonstelling *Meer dan woorden* in het Museum van Elsene.

Het zakboekje dat de Franse dichter **Guillaume Apollinaire** tijdens de Eerste Wereldoorlog als artillerist aan het front bijhield tot hij door een granaatscherf werd gewond, is uniek. Het bevat luchtig gepenseelde portretten van zijn medesoldaten. Een surrealistische collage waarbij een filmdiva een bisschopsmijter krijgt aangemeten terwijl een andere dame tussen de staf en de kardinaals-hoed door de ruimte lijkt te zweven, is van **André Breton**. Op een brief die hij in 1916 naar Theodore Fraenkel verstuurde, tekende hij over de tekst een groot zelfportret in potlood.

De detailtekening van de platte vis die naar een menselijk oor toe zwemt, had **Günter Grass**

al getekend voor hij aan zijn lijvige roman *De bot begon*. Hoewel de auteur van *De blikken trommel* vooral carrière maakte als schrijver, werd hij ook befaamd als plastisch kunstenaar. De Amerikanen **Allen Ginsberg**, **Jack Kerouac** en **William Burroughs** vertegenwoordigen de 'beat generation', die hun creativiteit met bewustzijnsverruimende middelen hoopten aan te scherpen. Het boeket, dat ze half in trance realiseerden, is een wilde explosie van kleuren. **Antonin Artaud** bekende dat hij werd belaagd door oncontroleerbare krachten. Zelf had hij geen hoge dunk van zijn portretten en tekeningen waarop hij zijn sigaretten soms doofde. Huiveringwekkend is een voorbereidende schets die de Poolse theatermaker **Tadeusz Kantor** voor zijn *Dodenklas* maakte, waarin hij gruwelijke herinneringen ophaalt aan zijn jeugd.

Serge Pey schildert in navolging van oude indianenstammen hele tekenverhalen en gedichten op lange stokken. **Bernard Heidseck** verknipte bruine magneetbanden en kleefde ze netjes geordend op karton zodat ze optische effecten veroorzaken. Van **Georges Sand** konden de samenstellers van deze tentoonstelling niet alleen waterverfschilderijtjes van natuurgezichten, vlinders en vogels op de kop tikken, maar ook een klein zelfportret. **Prosper Mérimée** volgt strikt de 19e-eeuwse academische stijl. **Jacques Prévert** en **Michel Butor** zijn met hun bizarre collages de meest mysterieuze blikvangers.

Ludo Dosogne

Meer dan woorden.

Tekeningen en schilderijen van schrijvers

Tot 1 februari, di-zo: 11.30-17.00

Donderdag 15 januari, 11.30-22.00 (nocturne)

Elsene, Museum van Elsene, 02 515 64 21

In de ziel kijken

MUZIEK Door de vergankelijkheid van het leven transformeren ervaringen in herinneringen. Dichters proberen die zo lang mogelijk te koesteren. Toch kunnen ze niet vermijden dat in het geheugen de belevissen van vroeger langzaam vervagen. In *Het Gevolg* probeert Eva De Roovere dit proces af te remmen. Haar liedjesteksten zijn grotendeels ontsproten uit intimistische gebeurtenissen. Hoewel ze vandaag al heimwee heeft naar gisteren klampt ze zich niet vast aan het verleden, maar borduurt ze erop voort. Ook in de muziekstijl, die ze ondanks de vele varianten als gedegen *rootspop* omschrijft. Van de folkies van Oblomow en Kadril, met wie ze jarenlang optrok, heeft ze

veel geleerd. Sinds ze met Gerry De Mol haar *Kleine blote liedjes* voor het voetlicht bracht, is haar visie op de liefde en de menselijke relaties geëvolueerd. Hartstocht en passie blijven weliswaar haar vitaalste drijfveren. Ondertussen heeft ze aan den lijve ondervonden dat emoties altijd fluctueren. Ook de jager richt zijn geweer niet fanatiek op elke potentiële prooi.

LD

Het Gevolg door Eva De Roovere

Vrijdag 9 januari, 20.30 (première)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 97

© Liesbet Peremans

NIETTE
MISSEN

Elliot krabt zich in de haren

HUMOR Hoe moet je een elektrische gitaar aanschakelen? En waarvoor dienen de knopjes en schuivers van een versterker? Hoewel Elliot zich met Jimi Hendrix en snarenvretter Mark Knopfler van Dire Straits wil meten, heeft hij niet eens het alom geprezen leerboek van Nonkel Bob geraadpleegd. Omdat hij opgroeide in Wallonië en zich aanvankelijk alleen toelegde op de mime, kunnen we hem dat niet kwalijk nemen. In zijn *Rock Comedy Show* incarneert **Eric Jenicot**, zoals hij eigenlijk heet, een sympathieke muziekfreak. Als eeuwige underdog is hij onhandiger dan Mister Bean maar beweeglijker dan Charlie Chaplin. Hoewel hij zijn Fender moeilijk kan missen, veroorzaakt dit instrument ook de meeste problemen. Van zijn gezicht is af te lezen hoe fel hij zich geneert over zijn onophoudelijk gestuntel. De missers zijn niet te tellen. Om zijn zenuwen te bedaren, krabt hij voortdurend in de haren. Maar hij blijft niet bij de pakken zitten. Hij relateert zijn tegenslagen en test telkens andere methodes uit. De grappige uitschuivers halen onvermijdelijk ook chagrijnige en lusteloze tijdgenoten uit het slop.

LD

Rock Comedy Show door Elliot

Donderdag 22 januari, 20.15

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Kwartslag

Een greep uit het Kwartslagaanbod voor deze maand

Misdaadverhaal wordt muzikale slapstick

THEATER Voor zijn encensering van *Instinct* baseert theatermaker **Johan Simons** zich meer op het televisiefeuilleton *The Singing Detective* dan op de film die Billy Wilder uit de novelle *Double Indemnity* van James Cain distilleerde. Al weerklinken ook in dit toneelstuk echte pistoolschoten! Door de schimmige belichting krijgen alle personages een boeventronie. Hun georkestrerde bewegingen transformeren hen in archetypische slapstickfiguren. **Pierre Bokma** belichaamt de gevaarlijk gewonde verzekeringsagent die op een ziekenhuisbed in een koortsdroom terugblijkt op de misdaden die hij uit passie en hebzucht heeft begaan. **Wim Opbroeck** speelt zijn sluwe collega die de waarheid meteen op het spoor komt. **Elsie De Brauw** en **Katja Herbers** doen zich voor als fatale vrouwen die de gemakkelijk manipuleerbare mannen in het ongeluk storten. Hun lichaamstaal verradt hoe wellustig ze zijn. Hun driften zijn zo sterk dat ze alle normen overboord gooien. Om hun doel te bereiken, riskeren

ze hun leven en staan ze doodsangsten uit. De a capella stemmen snijden recht door het hart. De voorstelling is een coproductie van het NTGent en de Wiener Festwochen. Simons verruilde ondertussen het Gentse stadsgezelschap voor de meest prestigieuze schouwburg in de Oostenrijkse hoofdstad.

LD

Instinct door NTGent

Donderdag 8 januari, 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Evangelie van de zondige mens

THEATER 'Een schone kop kan zich verstoppen achter een mombakkes van stront en stro', verwittigt Tom Lanoye in zijn rauwe bewerking van Gerard Walschaps roman *Cellibaat*. De Lierse theatergroep Vagevuur,

waarvan alle acteurs zijn afgestudeerd aan de Maastrichtse Toneelacademie, neemt de ongeganeerde tekst onder handen. De misvormde André d'Hertefeld weet met zijn driften geen blijf. Gefrustreerd knevelt hij dieren. Hij denkt ook dat iedereen even wreed en kwaadaardig is als hij. Maar om dat ook echt te weten te komen moeten alle maskers worden afgerukt en de onvolkomenheden worden blootgelegd. In dit evangelie van de zondige mens is de kruisweg een martelgang met vele staties. Ook het laatste heilige huisje wordt gesloopt. Hoewel Tg Vagevuur nog erg jong is, bracht het gezelschap al enkele spraakmakende producties op de planken. Met *De Ambassadeur* van Mrozek en *De Naamlozen* van Filip Vanluchene bewezen de acteurs dat hun voorkeur uitgaat naar versplinterde teksten die de toeschouwer aan het denken zet.

LD

Cellibaat door TG Vagevuur

9 en 10 januari, 20.30

Brussel, GC De Markten, 02 512 34 25

De Beursschouwburg, de kvs, het Kaaithoek, De Markten en de cultuurcentra de Meent, Den Blank, Strombeek en Westrand zetten elke maand een Kwartslagvoorstelling in de kijker. Met de Kwartslagpas (28 euro) kun je dit seizoen vier van deze voorstellingen bijwonen, waarvan twee in Brussel en twee in de Rand, telkens in een ander huis. www.kwartslag.be

Flash B(I)ack flitst door fotografisch geheugen

Courtesy of the artist and of Yvon Lambert, Paris, New York

TENTOONSTELLING De digitale fotografie bracht een omwenteling teweeg in het vastleggen en het bewerken van beelden. Met computers en draagbare telefoons kunnen de resultaten ook meteen worden doorgestuurd. *Flash B(I)ack* toont werk van kunstenaars die de analoge of de digitale fotografie opengooien.

‘De titel zinspeelt op het ogenblikkelijke en kijkt achterom naar de zwart-witperiode’, licht tentoonstellingscommissaris **Luk Lambrecht** toe. ‘De fotografie en de afgeleide kunstvormen zijn voortdurend in verandering. Bijgevolg lijkt alles vlug te verouderen. Toen ik onlangs in het Amsterdamse Rijksmuseum een presentatie

met dia’s bijwoonde, leek dat prehistorisch. De expositie in Strombeek daarentegen is bewustzijnsverruimend.’

De foto’s van de dichter **Paul Nougé** leunen zeer dicht aan bij de werkelijkheid. Zo zie je een schrijver aan een tafel. Een andere persoon tuurt onbestemd naar een lege muur. Een vijftien meter lange fries van **Werner Cuvelier** is gebaseerd op een enquête naar wat belangrijk bevonden wordt. Ze bestaat uit een collage van teksten en foto’s. De 86-jarige **Julien Coulommier** pakt uit met vier nieuwe werken waarin hij op een raadselachtige en soms verontrustende manier met kleuren omspringt.

Kristien Daem trok naar de pier van Blankenberge om er het verglijden van de tijd vast

te leggen. Op de videofilm van **Edith Delyndt** zie je hoe een polaroidfoto van volslagen zwart naar een voorstelling in kleur evolueert. **Vincent Beekman**, die ook betrokken is bij de projecten van Recyclart en die ooit gratis wegwerpcamera’s aan buurtbewoners uitdeelde, moet nog een waarzegster raadplegen. Hij zal haar vragen wat hij in Strombeek het best toont. **Maria Blondeel** experimenteert met het bijzondere papier dat architecten gebruiken en dat blauw wordt als het aan fel licht wordt blootgesteld.

Sara Claes portretteerde voor een cd van het Edding Ensemble twee personen die op Haydn en Edding lijken. Hun portretten worden in lichtbakken opgesteld. De Roemeense videast **Mircea Cantor** filmde een groep betogers die niet met tekstpanelen maar met spiegelende metalen voorwerpen manifesteren. **Jan De Cock** bracht een gele middenstreep aan op een ingelijste foto en verwijst daarmee naar Kodak. De Duitse kunstenaar **Hans-Peter Feldmann** maakte een klein figuurtje dat een loper voorstelt en heen en weer beweegt zoals de pendule van een klok of de wijzer van een metronoom. De Rosas-pretkaarten van uitgeverij Plaizier maken de bezoeker erop attent dat de tentoonstelling wordt afgesloten met de choreografie *Sister* van **Vincent Dunoyer** en **Anne Teresa De Keersmaeker**. Ook dit dansstuk is gebaseerd op gefotografeerde poses, waarvoor danseres **Fumyo Ikeda** model stond.

Ludo Dosogne

Flash B(I)ack

Van 9 januari tot 12 februari

Grimbergen, CC Strombeek, info 02 263 03 43

De aarde is kwetsbaar, de mens ook

TENTOONSTELLING De aarde kan voortbestaan zonder de mens, maar de mens kan niet overleven zonder de natuurlijke hulpbronnen die de aarde hem biedt. Op de megatentoonstelling *Dit is onze aarde* wordt niet enkel gefocust op de recente wetenschappelijke bevindingen en toekomstverwachtingen.

Twaalf kunstenaars prikkelen op een originele wijze ons verantwoordelijkheidsgevoel.

Dat de tijd dringt, suggereert de Duitse installatiebouwster **Gloria Friedman** met haar groep gipsen figuren, die ostentatief een uurwerk met de juiste tijd voor hun hoofd hou-

den. Halverwege de expositie pakt ze uit met een levensgrote sculptuur, die de wereldbol wil vastgrijpen maar dat niet kan. De aarde ontstond 4,6 miljard jaar geleden en zal – naar het zich laat aanzien – ooit door de zon worden vernietigd. De mens zal veel vroeger verdwijnen. In zijn apocalyptische computergrap-

Leven aan de Omorivier

TENTOONSTELLING Ondanks hun schamele bezittingen en het gebrek aan comfort bruisen de herders in de gebieden aan de Omorivier in Ethiopië van levenslust. Op de uitvergroete foto's van de Duitse fotograaf Hans Sylvester lachen ze je uitnodigend toe.

De voorbije jaren deed conservator **Gustaaf Verswijver** veldonderzoek naar de leefgewoonten van twaalf natuurliefhebbers die op de weinig vruchtbare gronden tussen Addis Abeba en het Turkanameer hun vee hoeden. Zo kan hij de rituele objecten en de gebruiksvoorwerpen die het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika van deze herdersstammen bezit in een ruimere context plaatsen. 'Inheemse staatsstructuren kennen deze relatief kleine clans niet. Ze moe-

ten constant rekening houden met de klimaatomstandigheden en inspelen op wat de natuur hen biedt. Als het lang niet heeft geregend, graven ze diepe kuilen in de droge rivierbedding, waaruit ze met kalebassen het noodzakelijke water putten. In hun denkwereld staat vee centraal. Ze kunnen zich geen leven zonder runderen, schapen en geiten voorstellen.'

Als een dier wordt geslacht – met één enkele speerstoet in de lever – worden alle bruikbare onderdelen benut. De huid wordt gerecycleerd als slaapmat of kledingstuk. Ook de horens en de staart krijgen een bestemming. Met de tanden van het wrattenzwijn maken sommige volkeren bovenarmbanden die als statussymbool fungeren. Dagelijks worden de dieren gemolken. Het grootste deel wordt nog dezelfde dag

opgedronken. Wat overblijft, wordt gekarnd tot botervet, dat in kleine containers jarenlang bewaard kan worden. Bij extreme droogte vermengen de vrouwen dit met wilde fruitsoorten. Iedere jongen krijgt een kalpje waarmee hij opgroeit en waarvoor hij persoonlijk verantwoordelijk is. De tekens die in zijn huid worden gekerfd, onderscheiden dat rund van de andere dieren. Met behulp van hamers en lederen riemen worden de horens bewerkt. Nadat het dier is gecastreerd, wordt de lievelingsos nog meer gekoesterd.

De groepsidentiteit is vastgelegd in een complex systeem van visuele codes. De haartooi, de kleren, de ornamenten, de inkervingen en de beschilderingen zijn familie- of leeftijdsgebonden. Een geoefend oog ziet onmiddellijk tot welke clan iemand behoort en in welke levensfase hij zich bevindt. Elke nuance is betekenisvol.

Schilden bestaan vaak alleen maar uit lange twijgen die aaneengevlochten worden. Ook pijl en boog zijn gemaakt van natuurlijke materialen. De kleurrijke glaskralen, die in de halssnoeren en borstdecoraties van zowat alle herdersstammen zijn verwerkt, worden vooral vervaardigd om het groeiende leger toeristen te behagen. Door hen komt de authenticiteit, waar buitenstaanders in de Omo-vallei intensief naar spreuen, op losse schroeven te staan.

Ludo Dosogne

Omo. Herders & design

Tot 31 augustus, di-zo: 10.00-17.00

Tervuren,
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

© Hans Sylvester

hics fantaseert de Franse fotograaf **Yannick Monget** over grootse monumenten in Rome, Venetië en Washington, die door bomen en planten worden overwoekerd. Het Brusselse Atomium laat hij zelfs wegzinken in een ijsvlakte.

De frisgroene takken die **Bob Verschueren** samenbracht, zijn de voorbije maanden almaar bruiner geworden. De verkleuring verwijst naar hun vergankelijkheid. Bomen en planten worden door de mens ook gekapt in gebieden waar ze voor het ecologische evenwicht noodzakelijk zijn. Als deze teugelloze kaalslag verdergaat, zal dit de teloorgang van de mensheid versnellen.

Jephan de Villiers vindt zijn werkmateriaal in het Zoniënwoud. Voor zijn wondermooie miniatuurinstallatie *La dernière forêt en marche* gebruikte hij noten, twijgjes, bladeren, boomchors en stukjes hout. Hij roept een zwangere Moeder Aarde op, die door haar volgers in

processie wordt rondgedragen. Dat de mens onbezonnen consumeert en nauwelijks rekening houdt met de schaarste of de nadelige gevolgen voor de gezondheid, kan met een gedragsscanner in de virtuele supermarkt, het wassalon en het restaurant worden nagegaan. De Brusselse multimediakunstenaar **Hans Op de Beek** filmde een familie, die zich op een rolband de benen vanonder het lijf loopt. Zijn Amerikaanse collega **Chris Jordan** bekritiseert de consumptiemaatschappij met indrukwekkende fotocollages van lege drankblikjes, weggegooide gsm's, schipcontainers en medicijnen.

Hoe groot de kloof tussen arm en rijk is, blijkt uit het beeldverslag van **Peter Menzel**, die van dertig gezinnen uit verschillende landen het voedsel fotografeerde dat zij in een week verbruiken. In een immens conservenblik van **Stefano Bombardieri** hangen drie walvissen

aan vleeshaken. De rode groeven op hun ruggen lijken het werk van een kalligraaf. Uitzonderlijk is een subtiele installatie van de Limburgse kunstenaar **Fred Eerdeken**, die rechthoekige voorwerpen op een plank zodanig schikte dat door een vernuftig licht en schaduwspel onderaan de tekst *Men ga een trager gang* verschijnt. Tot een andere conclusie kan je na een bezoek aan deze tentoonstelling, die voor duurzame ontwikkeling pleit, niet komen.

Ludo Dosogne

Dit is onze aarde

Tot 26 april, ma-vr: 9.00-17.00, weekends, schoolvakanties en feestdagen: 9.00-21.00
Brussel, Tour & Taxis, 02 549 60 49

AGENDA

PODIUM-
KUNSTEN

THEATER

Donderdag 8 januari, 20.30
Instinct door NTGent
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

9, 10 en 11 januari, 20.00
Rijen en vrijen door
K.H. Vossem's Voerezenen vzw/
Toneelkring Kunst en Vermaak
Vossem, gemeentesaal,
0478 83 22 70

Woensdag 14 januari, 20.30
Naar Medeia
door ZEVEN/Inne Goris
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Donderdag 15 januari, 20.00
Gestript en gestroopt
door An Nelissen
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zaterdag 17 januari, 20.15
Niemand kan het door Exiles vzw
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Zaterdag 17 januari, 20.00
Gestript & Gestroopt
door An Nelissen
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

Zondag 18 januari, 15.00
Stilte AUB door Loge 10
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 24 januari, 20.15
IO door SKaGeN
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Dinsdag 27 januari, 20.30
Gelukzalige Ida door
Steph Goossens
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Donderdag 29 januari, 20.00
Tjechof in love door
Het Ongერიjmdede
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

30 en 31 januari, 20.15
Alarm in mijnen darm
door Echt Antwaarps Teater
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

30 en 31 januari, 20.00
Zondag 1 februari, 15.00
E Schuun Koppel
(The odd Couple)
door Brussels Volkstejoeter
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Zaterdag 31 januari, 20.15
Dummies door De Werf
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Zaterdag 31 januari, 20.00
Gedichtendag 2009
Emmeken door Het Ongერიjmdede
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

JEUGD- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Woensdag 7 januari, 15.30
Bramborry door
Theater De Spiegel/Théâtre
de la Guimbarde (1-3)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Woensdag 7 januari, 14.00
Sterrenkind door Compagnie
Carlotta (4-10)
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Zondag 11 januari, 15.00
Eerste sneeuw
door Kopergieterij (4+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zaterdag 17 januari, 20.00
Hybris door Theater Tieret (10-14)
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zondag 18 januari, 15.00
Oh Suivant!
door D'irque & Fien (4+)
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Zondag 25 januari, 14.00-18.00
Winterprikkel (4+)
Familienamiddag met kinderatelier
en film *De Drie Rovers*
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zondag 25 januari, 15.00
Boitman in Mumu's Mummy Land
door Gilles Monart (5+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zondag 25 januari, 15.00
Bougie door
Marc Heijnen Sopacuwa (4+)
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Zaterdag 31 januari, 15.00
Enkele Reis door
Bronks/Raven Ruel (10+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zondag 1 februari, 15.00
Ik mis je nu al
door Gnaffel (4+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DANS

Zaterdag 10 januari, 20.15
Puzzled door ZOO/
Thomas Hauert en Zefiro Torna
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zaterdag 24 januari, 20.00
Boombal
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

HUMOR

Woensdag 7 januari, 20.00
European Night Comedy
Dilbeek, Den Tat, 02 502 38 80

Donderdag 15 januari, 20.30
Dirk doet Darwin
door Dirk Draulans
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Donderdag 15 januari, 20.00
The Perfect Concert part II
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Donderdag 22 januari, 20.15
Rock Comedy Show door Elliot
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Donderdag 22 januari, 20.30
Charlatans – A Medicine Show
door Ashton Brothers
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Donderdag 22 januari, 20.00
Trop is teveel door
Raf Coppens (première)
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Zaterdag 24 januari, 20.00
Ratrace door Bert Kruismans
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zaterdag 24 januari, 20.30
More human than human
door Alex Agnew
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 31 januari, 20.30
Op en top door Kamagurka
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

LITERAIR

Zaterdag 24 januari, 14.00

Dag van het Woord
Asse, Oud Gasthuis,
02 452 83 79

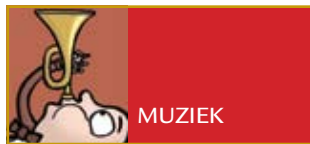
Donderdag 29 januari, 20.00

Gedichtendag 2009
Poëzie met Geert Van Istendael
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

SENIOREN

Donderdag 22 januari, 14.00

Bakelietjes Op Golfengte
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Vrijdag 9 januari, 20.30

Het Gevolg door
Eva De Roovere (première)
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Zaterdag 10 januari, 20.30

Kerstshow door
Jan De Wilde en KOKHER
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zaterdag 10 januari, 20.30

Nieuwjaarsconcert
door Wim Mertens
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

10 en 11 januari, 18.30

Winterconcert door
K.H. Vossem's Voerezonen vzw
Vossem, gemeentesaal,
0478 83 22 70

Donderdag 15 januari, 20.30

Eva De Roovere ... gaat naar de kerk door Eva De Roovere
Kobbegem, Sint-Gorikskerk,
02 466 78 21 (CC Asse)

Vrijdag 16 januari, 20.30

Danú
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zaterdag 17 januari, 20.15

Dos trovadores door
Raymond van het Groenewoud
en Fernando Lameirinhas
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zaterdag 17 januari, 20.30

Paper Plane door Scala
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zaterdag 17 januari, 20.00

Karim Baggili Quartet & guests
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zondag 18 januari, 15.00

Douce France door Koen Crucke
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

Donderdag 22 januari, 20.00

Dos trovadores door
Raymond van het Groenewoud
en Fernando Lameirinhas
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Vrijdag 23 januari, 20.30

Willem Vermandere
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Vrijdag 23 januari, 20.15

Dos trovadores door
Raymond van het Groenewoud
en Fernando Lameirinhas
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 23 januari, 21.00

Caféoptreden door
Toine Thys Organ Trio
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

Zaterdag 24 januari, 20.30

En Wat Dan? door
Roos Van Acker, Klaas Delrue,
Anton Walgrave & Ruben Block
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Woensdag 28 januari, 20.30

Tom Waits until Spring door
Rony Verbiest, Antje De Boeck
en Jef Neve
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Donderdag 29 januari, 20.15

Will Tura in concert
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 30 januari, 20.00

In 't gezicht door
Axl Peleman (try-out)
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

**30 en 31 januari
en 1 februari, 20.00**

Forever band plays Sinatra
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zaterdag 31 januari, 20.30

Dos trovadores door
Raymond van het Groenewoud
en Fernando Lameirinhas
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Dinsdag 3 februari, 15.00

40 jaar verliefd door Lenny Kuhr
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 4 februari, 20.30

Foor II door De Nieuwe Snaar
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

JAZZ

Zaterdag 24 januari, 20.15

Here we go again door Lady Linn
and Her Magnificent Seven
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Vrijdag 30 januari, 20.15

**Massot - Florizoone -
Horbaczewski**
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vrijdag 30 januari, 20.30

Wedding Ring door Lady Linn
and Her Magnificent Seven
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

KLASSIEK

Vrijdag 9 januari, 20.30

Liebrecht Vanbeckevoort
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Vrijdag 9 januari, 20.30

Nieuwjaarsconcert door
Salonorkest Panache, het Tijnl
Uilenspiegelkoor & Dennegalm
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 10 januari, 19.30

Winterconcert door
K.H. Sint-Lutgardis Zuum
Zuum, Sint-Lutgardiskerk,
02 532 01 43

Donderdag 15 januari, 20.15

Vier Seizoenen door
B'Rock/Rudolfo Richter
(violsolo)
Grimbergen, Abdijkerk,
02 263 03 43 (CC Strombeek)

Zondag 18 januari, 11.00

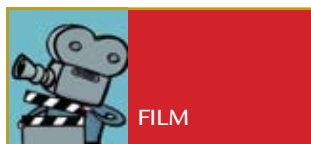
**De Grote Houthandel
Antwerpen Show** door
Houthandel Antwerpen
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Zondag 18 januari, 11.00
Pianoduo Katleen Sedeyn & Hans François
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Zondag 25 januari, 11.00
Trio i8
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zondag 25 januari, 11.00
De Grote Houthandel Antwerpen Show door
Houthandel Antwerpen
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Zondag 1 februari, 11.00
Aperitiefconcert
door Paul Hermsen
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Dinsdag 6 januari, 20.30 en 22.30
Loft
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 7 januari, 20.30
Body Of Lies
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zaterdag 10 januari, 14.00
Filmstones:
Willie en het wilde konijn (4+)
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Zondag 11 januari, 20.00
James Bond: Quantum Of Solace
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zondag 11 januari, 15.00
Loft
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Dinsdag 13 januari, 20.30
Hunger
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 14 januari, 20.30
Loft
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zondag 18 januari, 20.00
Loft
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Maandag 19 januari, 14.00
Chocolat
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Maandag 19 januari, 20.30
James Bond: Quantum Of Solace
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Dinsdag 20 januari, 20.30
Caos Calmo
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 21 januari, 20.00
Adriatica
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Woensdag 21 januari, 20.30
James Bond: Quantum Of Solace
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Woensdag 21 januari, 16.00
Filmklassieker: Dumbo
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Donderdag 22 januari, 14.00
Loft
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Donderdag 22 januari, 14.00
West Side Story
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Donderdag 22 januari, 20.00
Loft
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

Vrijdag 23 januari, 20.00
Once
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Zondag 25 januari, 20.00
Changeling
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Zondag 25 januari, 10.30
Ontbijtfilm: **Wall-E (NV)**
(ontbijt om 9.30, tot een week
vooraf te reserveren,
beperkt aantal plaatsen)
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Maandag 26 januari, 20.30
Documentairefilm:
Henri Cartier-Bresson, the impassioned eye
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Maandag 26 januari, 20.30
Loft
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Dinsdag 27 januari, 20.30
Changeling
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Woensdag 28 januari, 20.30
Vicky Christina Barcelona
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Zondag 1 februari, 20.00
Gomorra
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Van 5 t.e.m. 30 januari, doorlopend
VRAK
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Van 9 januari tot 12 februari, doorlopend
Flash B(l)ack
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Van 9 januari tot 12 februari, doorlopend
Extramuros: recente schilderijen van Wim Van der Celen
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Tot 13 januari, wo-zo: 13.00-17.00
Bosreservaten in Vlaanderen
Hoeilaart, Bosmuseum Jan van
Ruusbroec, www.inverde.be

T.e.m. 18 januari
Boutique Vizique@moving moves
Dworp, Vormingscentrum
Destelheide, 02 380 39 15

T.e.m. 18 januari
100 jaar Lismonde
Linkebeek, Huize Lismonde,
02 380 51 03

T.e.m. 25 januari, ma-vr: 9.00-17.00
Expo '59 door Dorpsraad Jezus-Eik
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

T.e.m. 31 januari, doorlopend
Kam Kiest voor Kunst
Vera Ghys
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

T.e.m. 1 februari, 10.00-17.00
Plantenportretten in de Nationale Plantentuin
Meise, Nationale Plantentuin
van België, 02 260 09 70

Van 2 februari t.e.m. 3 maart, doorlopend
Photo View
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

**T.e.m. 8 februari,
do-zo: 10.30-17.00**

Le Cube au Carré

Drogenbos,
Museum Felix De Boeck,
02 377 57 22

**T.e.m. 30 augustus,
di-vr: 10.00-17.00,
za-zo: 10.00-18.00**

Omo. Herders & Design

Tervuren, Koninklijk Museum
voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

VOORDRACHTEN

Vrijdag 9 januari, 20.00

**De tuin aanleggen in de lente,
zowel moes- als siertuin**

door Wim Collet
Zaventem, cultuurhoeve Mariadal,
02 720 20 67

Maandag 12 januari, 19.30

**Noorwegen, van Bergen
tot de Noordkaap**

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Dinsdag 13 januari, 14.00

Waarden en normen op drift?

door Roger Burggraeve
Sint-Ulriks-Kapelle,
Kasteel La Motte,
02 466 20 30 (CC Westrand)

Woensdag 21 januari, 20.00

De wereld rond: Adriatica

door Paul Coessens
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Dinsdag 27 januari, 14.00

**Het gevaar van nucleaire
proliferatie en nucleair terrorisme**

door Tom Sauer
Sint-Ulriks-Kapelle,
Kasteel La Motte,
02 466 20 30 (CC Westrand)

Dinsdag 27 januari, 20.00

**Kennismaken met
muziekgenres: Jazz**

door Stef Heirman
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

Woensdag 28 januari, 20.00

De wereld rond: Noord-Spanje

door VTB VAB
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Donderdag 29 januari, 20.00

Energiezuinige Woning

Dilbeek, Saviocentrum,
02 466 02 33

CURSUSSEN

Vanaf 6 januari, 19.30-20.30

Afrikaanse percussie

Vanaf 6 januari, 20.45-22.15

Afrikaanse dans

Grimbergen, Eigen Thuis,
014 50 22 70

Vanaf 7 januari, 19.00

Cursus Eerste hulp

door Rode Kruis Tervuren
Tervuren, Nieuwstraat 15,
0496 95 34 44

Dinsdag 13 januari, 20.00

Gratis kennismakingsles

basiscursus 'alle' dansen'

door dansinstituut Walkiers
Dilbeek, CC Westrand,
www.dansinstituutwalkiers.be

Vanaf 13 september, 13.00-14.30

Ierse dans

door Friends of Erins Vzw
Grimbergen,
Basisschool De Regenboog,
02 267 28 66

**Van 13 januari t.e.m. 10 februari,
19.30**

Wijncursus door VTB-Grimbergen
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Vanaf 14 januari,

12 bijeenkomsten,

ma en do, 19.30-21.30

Gratis Rode Kruis opleiding EHBO

Wemmel, Jeugdhuis Villa 3s,
0495 30 99 37

Vrijdag 16 januari, 20.30

Ballroom & Latin

Opendeurdag Dansclub

Groot-Beersel vzw

Beersel, Gemeentelijke feestzaal,
02 380 70 50

Vrijdag 23 januari, 20.00

Opendeuravond danscursus

Alle Dansen door vtbKultuur

Zaventem-Nossegem

Vanaf 29 januari, 19.00

Danscursus Alle Dansen

Kortenbergh, GC Colomba,
02 720 23 92

24 en 31 januari, 10.00-17.00

Keramik: draaitechnieken

Grimbergen,
Athena Brabant vzw - Centrum
voor Creatieve Kunstambachten,
02 460 44 92

Vanaf 4 februari, 19.00

Helper door Rode Kruis Tervuren

Tervuren, Nieuwstraat 15,
0496 95 34 44

Dinsdag 13 januari, 11.00

Eksteroog wandelgroep 55+

Huizingen,
parking provinciaal domein,
02 377 59 70

Zaterdag 24 januari, 8.00-15.00

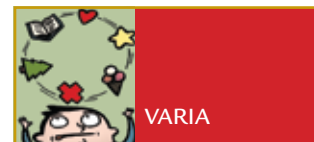
Kerselaartocht door

De IJsetrippers en vriendenkring
van De Kerselaar
Overijse, Sint-Martinuscollege,
02 687 42 94

Dinsdag 27 januari, 11.00

Eksteroog wandelgroep 55+

Vlezenbeek, parking kerkhof,
02 377 59 70

Zaterdag 17 januari, 20.00

Prochefeest door Dorpsraad

Jesus-Eik i.s.m. GC de Bosuil
Quiz en optreden van Daddy's
Darlings & the Big Bang Boys
Jesus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

**Woensdag 28 januari,
18.00-20.30**

Bloedinzameling Rode Kruis

Overijse,
ontmoetingscentrum De Rank,
02 687 32 71

Vrijdag 30 januari, 20.00

7e Boesdaalquiz

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Naast het gerenommeerde Eurovisiesongfestival en Eurosong for Kids wordt er sinds 1995 op Europees niveau om de twee jaar een liedjeswedstrijd georganiseerd voor personen met een beperking.

TEKST Ludo Dosogne | FOTO Kris Mouchaers

Speciale Eurosong

Dit songfestival speelt in op de artistieke kwaliteiten en de gedrevenheid van personen met een mentale en/of lichamelijke beperking en hun begeleiders. Een jury van professionals uit de media en de muzikwereld kent punten toe op basis van de originaliteit en de interpretatie. Alleen nieuwe nummers komen in aanmerking. Vooraf opgenomen begeleidingsmuziek is niet toegelaten, alles moet live uitgevoerd worden. Deze maand zijn er preselecties in cc Den Blank in Overijse en in cc Het Bolwerk in Vilvoorde. Beloftevolle ensembles en solisten uit de Vlaamse Rand nemen eraan deel.

Special Eurosong

A Eurosong festival has been held every two years since 1995 for people with a mental and/or physical disability. 10 promising musical ensembles and soloists from the Vlaamse Rand took part in the preliminary selections that were staged in Overijse and Vilvoorde last January. Half of them got through to the Flemish finals. Solely new tunes qualify and they have to be performed live. A professional jury awards points in the light of the originality of the songs and their interpretation. 'The participants can really let their hair down. The care sector has accused us of not adopting an 'inclusive' approach because this song festival is said to strengthen the distinction between able-bodied and disabled people. From this perspective performers with a disability should be able to join the regular music circuit but that strikes me as being unrealistic', according to Wim Termote from De Kerselaar in Overijse.

Talent uit de Rand

Bij de eerste editie van het Eurosongfestival voor mensen met een beperking eindigden The Gypsies, een groep personen met een visuele handicap uit Huldenberg, op de tweede plaats. 'Maar het is pas sinds vorige editie dat het festival in Vlaanderen een hoge vlucht neemt', getuigt Wim Termote, teamverant-

'Dit festival voldoet aan een behoefte. De deelnemers leven zich helemaal uit.'

woordelijke van residentie De Kerselaar in Overijse. 'Onze muziektherapeute polste bij de bewoners naar hun interesse. Zo ontstond de formatie De Kaffeedrinkers. Om hun versierlied *Maske* kracht bij te zetten, gebruikten ze borden, tassen, lepeltes en koffiemolens. Maar het was uiteindelijk de Oost-Vlaamse fusiegroep Band-O-Fantasio die met een mix van oosterse klanken, jazz en rap naar de spectaculaire finale in het Portugese Coimbra werd gestuurd.'

Dit jaar gingen The Gypsies met *Plastiekske* opnieuw naar een finaleplaats. De visueel gehandicapte zangers uit het Huldenbergse centrum Ganspoel brachten hun liedjes, die voortborduren op de leefwereld van blinden, al uit op cd. Voor De Brolband bundelen De Kerselaar en De Berken uit Overijse hun krachten. De veertien muzikanten vonden op hun kamer tientallen voorwerpen die totaal overbodig blijken. Van sommige objecten wisten ze niet meer dat ze in hun bezit waren. Misschien kan in de song *Wij houden van brol!* toch alles gerecycleerd worden? Voor David Maervoet, die twee jaar geleden de leadzanger was van De Kaffeedrinkers, wordt nog een nieuw popnummer geschreven.

Opkikker

Volgens Wim Termote voldoet het Eurosongfestival voor mensen met een beperking aan een behoefte. 'De deelnemers leven zich helemaal uit. Ze komen in contact met professionele artiesten en managers, maar een muziekcarrière is slechts voor enkele uitzonderingen weggelegd. De zorgsector verwijt ons soms dat we niet *inclusief* werken. Dit songfestival zou het onderscheid tussen valide en mindervalide mensen versterken. Talentrijke muzikanten en zangers met een geestelijke en/of lichamelijke beperking zouden zich volgens deze redenering meteen moeten integreren in het gewone muziekcircuit, maar dat lijkt mij onrealistisch.'

Hoewel in principe iedere volwassene met een geestelijke en/of lichamelijke beperking zich kan inschrijven voor deze Eurosong, zijn alle kandidaten afkomstig uit een woongemeenschap of een residentie. De European Association for Persons With a Disability (EASPD) en Cubido (Cultuur voor Bijzondere Doelgroepen) hopen in de toekomst ook individuen buiten deze verenigingen of instellingen voor dit initiatief warm te kunnen maken. EASPD is de drijvende kracht achter dit songfestival. Ze overkoepelt bijna 8.000 organisaties in 24 Europese landen. □

Info

Eurovisiesongfestival voor personen met een beperking

Dinsdag 20 januari

Eerste nationale preselectie
Overijse, cc Den Blank

Woensdag 21 januari

Tweede nationale preselectie
Vilvoorde, cc Het Bolwerk

Donderdag 7 mei

Nationale finale
Hasselt, Grenslandhallen

Op een bord de wereld rond

Frederik Van den Bossche uit Zaventem is zes jaar professioneel snowboarder. Hij is 'een gelukzak die van zijn hobby zijn beroep heeft kunnen maken'. Zijn leven bestaat uit reizen, snowboarden en sponsors zoeken.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Kris Mouchaers

Frederik maakte al op jonge leeftijd kennis met de wintersport. 'Op mijn zesde leerde ik skiën. Rond 1990, ik was toen 13, kwam het snowboarden op en die nieuwe discipline was op mijn lijf geschreven.' Frederik had meteen de smaak te pakken. Bovendien bleek hij talent te hebben. In 1994 begon hij op competitieniveau te snowboarden. 'Ik zat toen in de wedstrijdploeg van de skipiste in Anderlecht. In 1996 was ik nationaal kampioen en mocht ik voor het eerst deelnemen aan het Wereldkampioenschap in Japan.' Welke plaats hij toen behaald heeft, weet Frederik niet meer, maar dat WK gaf wel de doorslag in zijn beroepskeuze. 'Ik was zo onder de indruk dat ik dankzij mijn snowboard zo'n verre reis kon maken. Ik was toen 19 en had geen reiservaring. Dit smaakte meteen naar meer.'

Bijklassen in de zomer

Na het WK in Japan werd het voor Frederik gemakkelijker om sponsors aan te trekken. 'Van begin december tot eind april kon ik hele dagen boarden en deelnemen aan wedstrijden. Rond die periode kwamen er in België en Nederland almaar meer snowboardmagazines op de markt. Het kwam erop aan om van die bladen zo veel mogelijk

aandacht te krijgen om sponsors aan te kunnen trekken. Dat lukte en vanaf dan kon ik me bijna professioneel toeleggen op mijn geliefde sport. Tussen het snowboarden door moest ik in die tijd nog wel wat werken om rond te komen. De zomer betekende toen: bijklassen.'

Na een aantal jaar als semiprofessioneel snowboarder slaagde Frederik er in 2002 in om enkele goede sponsorcontracten in de wacht te slepen. Sindsdien is hij voltijds snowboarder. Dat houdt meer in dan alleen maar hellingen afglijden op een plank. 'Ik train elke dag. Dit is tenslotte topsport. Daarnaast ben ik voortdurend op zoek naar nieuwe sponsors. Ik regel alle contacten en contracten zelf. Het zou fijn zijn als iemand die papiermolen zou kunnen overnemen, maar daarvoor is de Belgische skimarkt te klein. In België is er geen federatie om professionele snowboarders te ondersteunen en jonge talenten te begeleiden.'

Risico's inschatten

In het begin van zijn snowboardcarrière blonk Frederik uit in het *freestyle snowboarden*. Dat is een bijzonder spectaculaire discipline waarin je over allerhande obstakels springt en figuren maakt in de lucht. In die

discipline is Frederik tweemaal Belgisch kampioen geworden. De voorbije jaren heeft hij zich omgeschoold tot *freeride snowboarder*. Dat wil zeggen dat hij buiten de pistes van vers besneeuwde bergflanken afdaald. 'Ik zie die overstap als een natuurlijke evolutie. Bij het *freeriden* spelen de bergen een grotere rol. Telkens is de hamvraag: kan ik die top bereiken en dan de afdaling tot een goed einde brengen?'

Buiten de pistes snowboarden houdt altijd risico's in en daar is Frederik zich goed van bewust. 'Je moet altijd weten waarmee je bezig bent. Het is belangrijk dat je de risico's goed inschat en vooral geen onbezonnen dingen doet. *Freeriden* doe ik bijvoorbeeld altijd zo vroeg mogelijk, als de sneeuw nog vers is. En ik volg nooit sporen van andere snowboarders of skiërs.'

Frederik is gemiddeld zeven maanden per jaar op reis, maar hij heeft nog geen seconde spijt gehad van zijn keuze. 'Mijn job heeft te veel voordelen om ze op te geven. Ik ben vooral geboeid door het reizen en het ontdekken van andere culturen. Ik ben al verschillende keren geblesseerd geweest, maar dat hoort bij topsport. Mijn blessures waren nooit levensbedreigend en ik hoop dat zo te houden.' □

Kaakslag

Het was rustig in taverne De Lustige Expat. De heer P., pas aangekomen uit Nieuw-Zeeland of het eiland Bornholm of weet-ik-veel, had er afgesproken met zijn landgenoot, de heer A.

TEKST Dirk Volckaerts | FOTO Filip Claessens

Mijnheer P. was een beetje depri en mijnheer A. probeerde hem op te monteren. 'Ik weet hoe dat gaat', sprak deze laatste. 'Wij werken voor internationale instellingen of multinationals die het vervelende idee hebben gehad om zich in Brussel of – erger – op een groot parkeerterrein in Diegem te vestigen. Zelf gaan we in de Rand wonen. Niet dat we weten wat dat is, *de Rand*. Voor ons zijn dat gewoon wijken van Brussel waar er nog voldoende parkeerplaats is voor onze jeep en die van onze vrouw. Maar vergis je niet. In tegenstelling tot wat je denkt en wat het immobiliënkantoor in Ukkel jou heeft verteld, zijn we hier niét in een Franstalige gemeente komen wonen.'

'Maar iedereen spreekt hier toch Frans?', merkte mijnheer P. op. 'Dat lijkt alleen maar zo. Ik kan je alleen maar aanraden om, bij toevallige ontmoetingen of in winkels en dergelijke, altijd in het Nederlands van wal te steken. Is je gesprekspartner een rabiate Vlaming, dan zit je meteen goed. Is hij een rabiate Franstalige, dan verstaat hij je toch niet en dan kun je nog altijd op het Frans overschakelen. En de grote meerderheid daartussenin vindt alles oké. Dus: maak het je gemakkelijk en spreek Nederlands!'

Mijnheer P. verzonk in overpeinzingen. Nederlands spreken, zo moeilijk kon dat niet zijn. Hij had al kindjes van vijf Nederlands horen praten. En een wielrenner uit zijn geboortestreek. Mijnheer A. leek zijn gedachten te raden.

'Het is al bij al eenvoudig. Eigenlijk moet je maar een paar standaarduitdrukkingen kennen. *Laptisweervandat*, bijvoorbeeld. *Laptisweervandat?* 'Ja. Als je een Vlaming in het Frans aanspreekt en hij wil vriendelijk te kennen geven dat hij je niet meteen begrijpt, dan zegt hij: *laptisweervandat*. Of *kaakslag*, dat wordt hier ook heel veel gebruikt. Mijn buurman vertelde dat het een soort van Vlaamse groet is, die nog uit de Eerste Wereldoorlog stamt. Waarschijnlijk een herkenningsteken uit de loopgraven of zo.' 'Ongelooflijk! En hoe zegt men *tot ziens*?' 'De Vlaming eindigt elk gesprek met *Splitsing nu!* Een korte, krachtige, joviale afscheidsgroet als je het mij vraagt. En de rest vind je wel terug in een woordenboek. Ik bezweer je: spreek Nederlands en het leven in de Rand lacht je toe.'

Vreemd, zeer vreemd keken de klanten van brood- en banketbakkerij D. uit w. die zondagochtend op, toen een klein, rond heertje de zaak binnentrippelde en de aanwezigen begroette met een olijk *Kaakslag*, *iedereen, kaakslag*. 'Wát zegt u?' 'Kaakslag, mevrouw-tje. Voor mij graag twee halvemaantjes en een Zwitser. En een stokje.' 'Pardon? U bedoelt misschien croissants, een suisse en een baguette?' '*Laptisweervandat!* Ik dacht dat ik Nederlands sprak.' Een klant wond zich op en kwam tussenbeide:

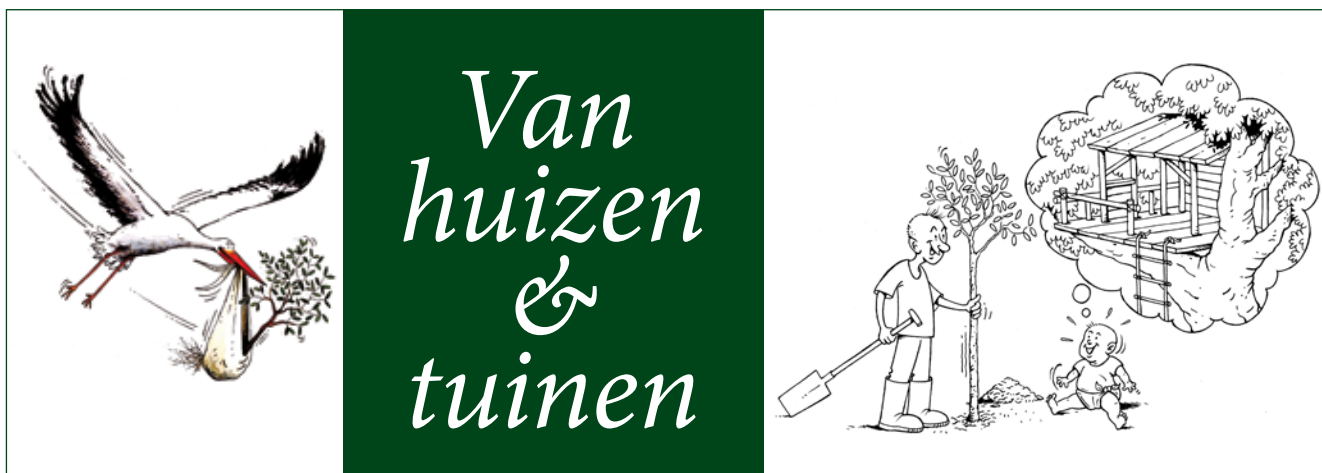
'Mijnheer, ik ben zelf Vlaming. Maar extremisten zoals u kunnen we echt wel missen, de situatie is al moeilijk genoeg. Ga

maar elders preken, met uw kaakslagen.' De overige aanwezigen bromden instemmend. Met een rood hoofd rekende mijnheer P. af, spoedde zich naar de deur, bedacht zich, draaide zich om en riep met luide stem: '*Splitsing nu! Splitsing nu!*'

Later die dag, in de gelagzaal van taverne De Lustige Expat, zuchtte mijnheer A. diep en schudde met het hoofd. 'Arme vriend. Die communautaire toestand verziekt echt alles. Gelukkig ben je verzekerd voor de schade aan jouw bril. En die slagroom- en aardbeivlekken gaan er ook wel uit. Een geluk dat je die horde extremisten in een bakkerij tegen het lijf bent gelopen en niet in een messenwinkel of zo, haha. Laten we daar op drinken!' 'Ja. Hoe zegt men eigenlijk *op uw gezondheid* in het Nederlands?' 'Onverwijld. 'Wel, onverwijld dan!' 'Onverwijld en watwezelfdoendoenwebeter!' □

Info

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Tom Serkeyn en Fatima Ualgasi de column *Bericht uit de Rand*.

Een boom voor een kind

De mooie traditie om bij de geboorte van een kind een boom te planten, kent de laatste jaren een opmerkelijke revival. De provincie Vlaams-Brabant heeft zopas een brochure gepubliceerd over die *geboortebomen*.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Jacques Debroux

Het gebruik om bij de geboorte van een kind een levens- of lotsboom te planten, gaat terug op een oude traditie. In tal van culturen spelen bomen een belangrijke symbolische rol in de diverse levensfasen. Bomen worden niet alleen geplant bij geboorten, maar ook bij huwelijken, als men op reis vertrekt of terugkomt, bij sterfgevallen of belangrijke gebeurtenissen. Bomen spelen ook een belangrijke rol bij allerlei jaarfeesten. Ze worden gebruikt in magische en religieuze rituelen, om de toekomst te voorspellen, om voorspoed af te smeken of tegenspoed te weren. In al die gebruiken en rituelen wordt de levenscyclus van de boom een afspiegeling van die van de mens. De boom groeit, bloeit en draagt vruchten, zoals de mens. De boom verliest zijn bladeren in de herfst, maar herrijst in de lente. In die zin is hij superieur aan de mens, een teken van hoop van het zich steeds vernieuwende leven. Door bij de geboorte een boom te planten, synchroniseert men als het ware het leven van de boom met dat van het kind. De levensloop van de geplante boom blijft verbonden met deze van de mens aan wie hij werd toegewijd. Zoals de boom zich ontwikkelt, zal ook het kind opgroeien. Verdort de boom, dan is dat een teken van naderend onheil.

Bomenhoroscoop

De laatste jaren planten steeds meer ouders een boom naar aanleiding van de geboorte

van een kindje. Voor de meeste mensen is zo'n geboorteboom gewoon een feestelijke gebeurtenis. Voor anderen zijn deze geboortebomen een uiting van ecologische bezorgdheid of is het een rituele gebeurtenis. Zo wordt de Keltische boomkalender, waarbij het jaar in veertig weken is ingedeeld met telkens een ander *boomteken*, opnieuw populair. Net zoals bij de sterrenhoroscoop zou je aan de hand hiervan bepaalde uitspraken kunnen doen over het karakter en de toekomst van de mensen die onder dat teken worden geboren.

Storende fouten

De provincie publiceerde onlangs een brochure om het aanplanten van geboortebomen te promoten en dat is toe te juichen. Spijtig genoeg rammelt ze inhoudelijk aan alle kanten. Zo zijn heel wat tips over hoe je een boom moet planten, gewoon fout. Onder andere over de diepte van de plantput, die 'even diep moet zijn als bij de kweker'. Tegenwoordig wordt echter aangeraden om de boom minstens 10 cm hoger te planten dan bij de kweker, omdat de grond nog verzakt en de kans bestaat dat de wortelhals uiteindelijk te laag komt. Ook wordt ten onrechte geadviseerd om het plantgat te vullen met teelaarde of goed verteerde compost vermengd met aarde. Tenzij de grond heel arm is, vul je het plantgat echter het beste met de oorspronkelijke grond en mag er zeker geen compost worden toegevoegd. Het advies om

twee boompalen bij de jonge boom te zetten is eveneens fout. Eén paal volstaat. Het belangrijkste – dat je een korte paal moet gebruiken en geen hoge paal zoals je meestal ziet – wordt niet vermeld. Het kunnen details lijken, maar als je praktische tips geeft, moeten ze wel kloppen.

Ik heb ook vragen bij het pleidooi om bij voorkeur een streekeigen boom te planten. De argumenten die worden gegeven om die voorkeur te verantwoorden, zijn fout. In plaats van zich te fixeren op die inheemse bomen had men beter een aantal bomen voorgesteld die door hun grootte of groeiwijze geschikt zijn voor kleinere tuinen of bomen met een opvallende bloei, vruchten of herfstkleur, die een grote symbolische waarde hebben. □

Info

De brochure *Geboortebomen*.

Een blijvende herinnering aan de geboorte van uw kind is een uitgave van de provincie Vlaams-Brabant. Je kunt ze gratis aanvragen bij jouw gemeentebestuur of bij de provinciale dienst leefmilieu of downloaden via mediatheek.vlaamsbrabant.be.

Als een fazant vlak naast je voeten de lucht ingaat, is dat even schrikken.

Kampioen in vermenigvuldiging

In deze laatste aflevering van de reeks over de natuur in de Rand maak je kennis met vreemde soorten of exoten. We willen deze organismen niet verketteren, wel beter leren kennen. We beschrijven hun levenswijze en geven de mogelijke vindplaatsen in de Rand weer. Tenslotte maken ze nu allemaal deel uit van de biodiversiteit in onze directe omgeving.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Marc Sloopmaekers

De Turkse tortel is een exotische vogel die je gemakkelijk terugvindt aan de voertafels. Oorspronkelijk komt hij uit Klein-Azië, het zuiden en het oosten van het Aziatische continent. Tot voor 1950 werd de soort zo goed als nooit in de Benelux waargenomen. Vanaf 1952 was ze plots broedvogel in Nederland; België was in 1955 aan de beurt (Knokke). Vijf jaar later broedde hij in alle Vlaamse provincies en nog eens tien jaar later schatte men de Belgische populatie op 40.000 koppels.

Wereldrecord uitbreiden

Nu is er sprake van honderdduizend koppels, maar nauwkeurige cijfers ontbreken. Daarmee realiseerde deze tortel een van de strafste expansies ooit in de wereldnatuurgeschiedenis. Tegenwoordig blijven de aantallen bij ons min of meer stabiel. Je kunt het dier moeilijk missen, want er is geen enkele andere vogel die erop lijkt. Hij is effen licht grijsbruin met een duidelijke zwarte vlek in de nekstreek. De staart is half zwart, half wit (het uiteinde), en het postuur is iets groter dan dat van een merel. We hebben nog een inheemse evenknie (de zomertortel), maar

die is tegenwoordig zo zeldzaam dat je hem in de Rand nog nauwelijks terugvindt. Het wegdeemsteren van de ene heeft echter weinig te maken met de opkomst van de andere, want beide hebben een erg verschillende levenswijze. De voornaamste reden van het verdwijnen van de inheemse soort is de achteruitgang van ons kleinschalig landschap.

Er is geen enkele andere vogel in Europa die zoveel broedt als deze exoot: tot acht nesten per jaar, al is dat een uitzondering. Per nest zijn er twee eieren, maar die leiden niet automatisch tot twee jongen. Wind, nat weer, kou en predatie zijn mogelijke spelbrekers. Men gaat uit van gemiddeld zes jongen per koppel per jaar. Niet slecht in vergelijking met veel andere vogelsoorten. Het hoeft dus niet te verbazen dat we te maken hebben met een algemeen voorkomende soort, ook in de Rand. Als je een tortelnest bekijkt, kun je je voorstellen dat de wind wel eens een spelbreker kan zijn. Het is in feite niet veel meer dan een heel los platformpje van wat bijeen gezochte takjes waar je soms zelfs helemaal doorheen kunt kijken.

Misschien heb je al wel eens gezien hoe een sperwer een Turkse tortel vangt? Deze roofvogelsoort komt in de Groene Gordel rond

Brussel vaak voor. Zelfs het relatief kleine mannetje (het wijfje is tot een derde groter) kan prooien aan ter grootte van een tortel. Een flitsende aanval volstaat meestal om van deze malse duif een wolk van pluimen te maken. Maar ook katten lusten ze wel, en vermits de vogels zich meestal ophouden in de onmiddellijke omgeving van de mens, is de poes een belangrijke doodsoorzaak voor tortels. Een belletje om haar hals kan dit onheil voorkomen.

Assertieve kruisbloemige

Als je het ziet, zou je het niet verwachten, maar de kleine varkenskers, een kruisbloemig laag-bij-de-gronds plantje, heeft er ook al een serieuze gebiedsuitbreiding opzitten. Nochtans dateren de eerste Belgische waarnemingen van omstreeks 1850 in Henegouwen en rond 1880 in de omgeving van Brugge. De veronderstelling is dat deze Zuid-Amerikaanse soort is meegekomen met ertsen die van daaruit hun weg naar het Europese continent vonden. Het is pas vanaf 1985 dat de kleine varkenskers zich echt roert en aan een snel tempo grote delen van Vlaanderen, waaronder ook de Rand, begint te koloniseren. De reden van die plotse expansie is niet meteen duidelijk. Dat hij goed gewapend is, is wel zeker. Zo heeft de plant een korte levenswijze, waardoor hij per kalenderjaar verschillende generaties kan opbouwen, die uiteraard allemaal zaad zetten. Dat zaad blijft gedurende een heel lange tijd kiemkrachtig, zodat het zelfs vele jaren na de productiedatum kan kiemen als de omstandigheden gunstig zijn. De plant profiteert volop van onze *netheidsmanie*, want hij vestigt zich graag op plaatsen waar de mens herbiciden gebruikt. Daar zijn de concurrerende planten verdwenen en kan het zaad van de varkenskers probleemloos kiemen. Op die manier is er een stevige terreinbezetting. Bovendien is hij goed bestand tegen vertrappeling. Favoriete standplaatsen zijn onder meer tuinpaden, kerkhoven, parklanen, spoorwegbermen enzovoort. Het is een enigszins warmteminnende soort die misschien profiteert van de klimaatopwarming, maar helemaal zeker is dat niet.

De geelwitte bloemen zijn onooglijk klein en worden bezocht door kleine (zweef)vliegjes. De min of meer brilvormige vruchten zijn niet groot. Ze breken gemakkelijk af en verspreiden zich via passerende mensen of dieren, of gewoon door de wind. Ook dat is een concurrentieel voordeel tegenover veel

inheemse soorten die meestal veel zwaardere zaden hebben. De kleine varkenskers heeft een scherpe, onaangename geur waardoor koeien het niet lusten. Als die er toch van grazen, krijgt de melk een onaangename smaak. In een onbegroeide omgeving spreidt de plant zich breed uit. Als er toch andere soorten in de buurt groeien, kan hij tot dertig centimeter hoog worden.

De wetenschappelijke naam *coronopus* betekent kraaienpoot, de Franse naam *corne de cerf* heeft het over een hertengewei. Je kunt je misschien voorstellen dat het over de blad-vorm gaat, en dat is ook zo. Alle bladeren zijn immers sterk gespleten en kun je met (veel) fantasie vergelijken met delen van de vermelde dieren. Waar de Nederlandse naam vandaan komt, is niet meteen duidelijk.

Controversieel boskieken

De periode van het jachtseizoen is voor de fazant een barre tijd. Al vele jaren is er een controverse over het al of niet uitzetten van deze dieren voor de jacht. Momenteel is het verboden om gekweekte dieren in de natuur te brengen om ze daarna af te schieten, al is er op deze regel wel een uitzondering mogelijk. De jacht op de fazant bestaat nog, maar het moet in principe gaan om vogels die in het wild zijn opgegroeid. Op veel plaatsen in de Rand, vooral in beschutte bospercelen, zie je wel eens voederbakken staan die ervoor zorgen dat deze exoot steeds voldoende voedsel vindt. De soort is in staat om in de Vlaamse natuur te overleven, maar het zou om hoog-

uit een tiental koppels per hectare gaan.

Voor een fazant is de term broedkoppel eigenlijk niet van toepassing. Het is een polygame soort, waarbij de haan drie tot tien wijfjes in zijn territorium heeft. Die zorgen elk apart voor broedsels, zodat een haan gemakkelijk tientallen jongen per jaar kan hebben. De nesten liggen meestal goed verborgen in wat hogere vegetatie waarin het wijfje de zorg voor het broeden voor haar rekening neemt. Haar schutkleuren zijn daarbij een uitstekende hulp om niet te worden ontdekt door mogelijke vijanden (de mens, vos, kraaien, roofvogels, marters ...). Het weer kan een grotere spelbreker zijn dan de vermelde vijanden, want een nat en koud seizoen is meestal nefast voor de reproductie.

Die schutkleuren zorgen in feite het volledige jaar voor veiligheid. Ze leiden ertoe dat de vogels slechts op het allerlaatste moment op de wieden gaan bij onraad. Dat heb je tijdens wandelingen ongetwijfeld al zelf kunnen vaststellen, tenminste als je aan hun plotse opvliegen geen hartaanval overhield. Als zo'n zware dieren vlak naast je voeten de lucht ingaan, is dat even schrikken.

Omdat de in oorsprong uit Azië afkomstige fazant waarschijnlijk door de Romeinen werd ingevoerd als lekkernij en ook nu nog op het menu staat, vind je hierbij enkele culinaire gegevens. Een primeur voor een natuurrubriek en wat mij betreft een gepaste afsluiter voor deze reeks. Voedingswaarde per 100 g: energie: 154 kcal of 646 kJ; eiwitten: 23,8 g; vetgehalte: 6,5 g. □

De Turkse tortel komt oorspronkelijk uit Klein-Azië. Vanaf 1960 broedde hij in alle Vlaamse provincies.

RESTAURANDT

Authentiek tafelen

Eens Pajot, altijd Pajot. Dat geldt zeker voor Erna Van Dooren, die in Asse opgroeide en er sindsdien niet meer van weg te slaan is. In 1970 kocht de familie Van Dooren er de verloederde Brouwerij Sint-Huibrecht en bouwde ze om tot een schitterende hoeve. Vandaag is restaurant-feestzaal *Hof ten Eenhoorn* de plaats bij uitstek voor allerhande feestgelegenheden, van 2 tot 170 personen.

TEKST Sandra Szondi | FOTO'S Filip Claessens

Erna Van Dooren baat Hof ten Eenhoorn ondertussen al meer dan dertig jaar uit. Haar succes bewijst nog maar eens dat een concept niet altijd ingewikkeld hoeft te zijn. 'We proberen zoveel mogelijk een warme sfeer te behouden waarbij persoonlijk contact primeert, gecombineerd met een authentiek en uniek kader. De gasten een thuisgevoel geven is belangrijk voor ons', zegt Erna. De naam *Hof ten Eenhoorn* is een bewuste en doordachte keuze. *Eenhoorn* zou een volksetymologische vervorming zijn van 'eenzaam, onherbergzaam oord' en verwijst naar de prachtige omgeving waarin deze gerestaureerde hoeve gelegen is.

Volgens de seizoenen

Alle menu's in dit restaurant worden afgestemd op de seizoenen. Je kunt ook à la carte eten, maar dan is de keuze redelijk beperkt omdat *Hof ten Eenhoorn* altijd met verse streek- en seizoensgebonden producten werkt. Visliefhebbers hebben hier echter niet veel te zoeken, liefhebbers van wild des te meer. *Fazant op z'n Brabants*, *Kruidige hazenrug* of *Hertenkalfnootjes* ... Je vindt ze allemaal terug in deze Frans-Belgische keuken.

Spijtig genoeg behoor ik tot de categorie van de visliefhebbers.

Terwijl we op onze gerechten wachten, nemen we plaats in het gezellige salon, waar we genieten van een lekkere aperitief van het huis, gemaakt van een Franse likeur op basis van kruiden en gin (€4,5). Om de kleine

'Het is een beroep dat je met je hart moet doen, want je weet dat de uren niet overeenkomen met een normale job.'

honger te stillen, wordt ons een gratis aperitiefhapje aangeboden; een geslaagde combinatie van spinazie met feta in een pakketje van filodeeg vergezeld van een sausje op basis van Spaanse kaas. Als we vervolgens aan tafel mogen en onze voorgerechten zien, komt het water ons in de mond. Mijn voorgerechtje *Gebakken Sint-Jacobsvruchten met schorseneren in een romig soepje van bloemkool* (€19) smaakt overheerlijk. Zelden heb

ik zo'n goede combinatie geproefd. Mijn partner geniet ondertussen van de *Terrine van ganzenlever met bergsinaasappel en een uienconfituur* (€21). Ook heel lekker, al is de toast wat aangebrand.

Heerlijke specialiteit

Bij gebrek aan vis kies ik als hoofdgerecht voor *Gegrilde ossenhaas Escoffier* (€25). Dit blijkt uiteindelijk een beetje een tegenval, al is de saus, bereid met tomaat, sjalot, estragon en witte wijn, niet slecht. Hun specialiteit daarentegen, *Fazant op z'n Brabants* (€21), smelt heerlijk op onze tong. Om ons verjaardagsetentje in schoonheid te eindigen, bestellen we nog de *Gekaramelliseerde peertjes met witte chocolade en geroosterde amandelen* (€12). Het is de perfecte afsluiter van onze avond.

Als Erna dertig jaar geleden zou geweten hebben hoe zwaar het is om alleen een zaak te runnen, zou ze er dan opnieuw aan beginnen? 'Zeker en vast. Het is een beroep dat je met je hart moet doen, want je weet dat de uren niet overeenkomen met een normale job. Ik doe het graag en zal het blijven doen zolang ik kan, want mijn *Hof ten Eenhoorn* is mijn juweeltje', besluit Erna. Sinds begin 2008 staat ook Erna's 26-jarige dochter Katrien Coffé mee in de zaak, waardoor een succesvolle opvolging verzekerd is. □

Info

Hof ten Eenhoorn,
Keierberg 80, Asse, 02 452 95 15,
hof.ten.eenhoorn@edpnet.be
Gesloten op zondagavond,
maandag en dinsdag
www.hofteneenhoorn.be

NEEM EEN TAALBAD NEDERLANDS

Taalblad.be is een Nederlandstalig e-zine voor anderstaligen die op een actieve manier Nederlands willen leren. Bij moeilijke of speciale woorden verschijnt er een vertaling in het Frans en het Engels. Op Taalblad.be vind je ook oefeningen en een grammaticagids. De taal-(r)ips zetten jou op weg naar Nederlandstalige culturele activiteiten.

NIEUWS

bewerken (bewerken - bewerkte - bewerkt)
retoucher – edit

opengooien (opengooien - gooide open - opengegoid)
élargir un domaine – expand

afgeleid (afgeleid - afgeleide)
dérivé – derived

bijgevolg
par conséquent – consequently

daarentegen
par contre - on the other hand

bewustzijnsverruimend
élargissant les horizons
– mind-expanding

Flash B(l)ack flitst door fotografisch geheugen

De digitale fotografie bracht een omwenteling teweeg in het vastleggen en het bewerken van beelden. Met computers en draagbare telefoons kunnen de resultaten ook meteen worden doorgestuurd. De tentoonstelling *Flash B(l)ack* toont werk van kunstenaars die de analoge of de digitale fotografie opengooien. 'De fotografie en de afgeleide kunstvormen zijn voortdurend in verandering. Bijgevolg lijkt alles vlug te verouderen. Toen ik onlangs in het Amsterdamse Rijksmuseum nog een presentatie met dia's bijwoonde, leek dat prehistorisch. De expositie in Strombeek is daarentegen bewustzijnsverruimend', licht tentoonstellingscommissaris Luk Lambrecht toe.

Flash B(l)ack, van 9 januari tot 12 februari in cc Strombeek, 02 263 03 43. Lees meer op p. 16.

omwenteling (de omwenteling - de omwentelingen) - synoniem: revolutie, ommekeer
révolution, bouleversement
– revolution, change

voortdurend (voortdurend - voortdurende)
continuellement – continuously

verouderen (verouderen - verouderde - verouderd)
vieillir, devenir archaïque
– grow old

onlangs
récemment – recently

TAALKNOOP

Betekenen of bedoelen?

Wat ... het woord *cerveza*?
Wat ... je precies?

Betekenen/betekenis

Betekenen heeft te maken met **betekenis**. Er is sprake van een synoniem van iets (een woord, een zin, een symbool) in je eigen taal of in een andere taal.

- Wat **betekent** het woord *cerveza*?
(Wat is de **betekenis** van dat woord?)
- Dit verkeersbord **betekent** dat je moet stoppen.
(De **betekenis** van dit verkeersbord is ...)

Bedoelen/bedoeling

Bedoelen gebruik je om te verwijzen naar iets/iemand

- Ik heb geen idee wat hij **bedoelt**.
- Je zegt veel, maar wat **bedoel** je precies?

Bedoeling gebruik je om een doel, een intentie weer te geven.

- Het is de **bedoeling** van de vergadering om een plan uit te werken.
- Wat is de **bedoeling** van deze constructie?

OEFENING

Vul in:

de juiste vorm van **betekenen**, de juiste vorm van **bedoelen**, **betekenis** of **bedoeling**

1. Wat ... hij met die opmerking?
2. Het klinkt nogal hard maar hij ... het goed.
3. Dat woord ... kleur.
4. Welke brochure ... u? De oude of de nieuwe?
5. Je kan de ... opzoeken in het woordenboek.
6. Kunt u even uitleggen wat de ... van de cursus is?
7. Men heeft lang gezocht naar de ... van de hiërogliefen.
8. Het was de ... om de staats hervorming verder uit te werken.
9. Ik begrijp de ... van de woorden maar ik snap niet wat de auteur ermee ...
10. Ze zegt één ding, maar ze ... iets anders.

Info

De juiste antwoorden, meer woordenschat en grammatica Nederlands: www.taalblad.be

TUSSEN HEMEL EN AARDE (*slot*)

De gebouwen van het Sint-Victorinstituut in Alseberg zien er, op een paar details na, nog net zo uit als veertig jaar geleden.

Dit was ooit een luxueus sportcentrum

De overwoekerde serres in Overijse herinneren ons aan een roemrijk maar voor altijd voorbijgeleeden.

Een hoopvol toekomstbeeld: de restauratie van het voormalige Tuchthuis van Vilvoorde en de aanleg van het Kanaalpark, een nieuwe stadswijk aan het water.

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1.500 luchtfoto's van de Rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. RandKrant presenteert elke maand een van die 1.500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Karel Tomeï

Nu deze serie over de luchtfoto's van Karel Tomeï met dit artikel wordt afgerond, wil ik voor één keer persoonlijk worden. Een aantal van de foto's uit *Rand in Zicht* roepen namelijk herinneringen op. Ik ben weliswaar niet in de Vlaamse Rand geboren en ik woon er ook niet, maar ik heb er wel een deel van mijn jeugd doorgebracht. Een belangrijk deel. Van 1964 tot 1970 zat ik er op *pensionaat* in het Sint-Victorinstituut in Alseberg.

Als ik nu in Alseberg kom, herken ik nauwelijks het dorp waar ik een stukje van mijn jeugd heb doorgebracht. Maar op de hierbij gepubliceerde luchtfoto lijkt de tijd te zijn bevroren. Behalve de grote kale zandvlakte onderaan, is er nauwelijks iets veranderd sinds mijn schooltijd. De gebouwen van

in het dure deel van Sint-Genesius-Rode.

Pure nostalgie: de voormalige renbaan van Sterrebeek.

Nostalgie

het Sint-Victorinstituut zien er, op een paar details na, nog net zo uit als veertig jaar geleden. Zelfs de pittoreske tuin tussen de (vroegere) kapel en het monumentale gebouw van de (vroegere) normaalschool is er nog. En de indrukwekkende Onze-Lieve-Vrouwkerk staat nog altijd in het midden van het dorp. Op de weg die naast de kerk omhoog loopt, heb ik Felice Gimondi Parijs-Brussel zien winnen.

Reconstructie

Ik ben er sinds mijn schooltijd niet meer terug geweest. Maar als ik deze foto zie, herinner ik me weer de voetbalwedstrijden op het veld van Alseberg op zaterdagmiddag, de lange wandelingen naar Zevenbronnen op zondagvoormiddag, de voetbaltoernooien tijdens de zomer en de filmfora van directeur Drieghe in de turnzaal in de winter, waar we klassiekers als *La Strada* van Fellini, *Il Vangelo secondo Matteo*, *Edipo Re* en *Medea* van Pasolini en *Ladri di biciclette* van de Sica voorgeschoteld kregen. Ik herinner me weer de grote slaapzaal waar elke privacy ontbrak, maar waar je je nooit alleen voelde, en de spartaanse douches op zaterdag. Ik herinner me de voordrachtwedstrijden die het Davidsfonds organiseerde en de vergaderingen van de studentenclub in café De Zwaan. Ik herinner me nog zeer goed het stationnetje van Ukkel-Calevoet waar we de trein moesten nemen, en ook – het geheugen werkt soms heel vreemd – de dubbele rij leiperen tussen de speelplaats van de normaalschool en die van de lagere school.

Ik moet ook denken aan meester Karel Grijsseels, die chemie, natuurkunde en biologie gaf, maar die meer bezig was met de Bond

van Grote Gezinnen – hij wist als vader van een zeer kroostrijk gezin waarover hij sprak – en met zijn politieke carrière in het zog van minister Van Mechelen dan met zijn vakken; aan de bevlogen Davidsfondser en theaterliefhebber Rik Dhondt die meer dan Nederlands gaf; aan broeder Félicien die Frans gaf en ons ook leerde bridgen en van wie ik onlangs via de krant vernam dat hij bij een absurd verkeersongeval om het leven kwam; aan de toen kersverse leraar Latijn Michel Haegeman en zijn collega, aalmoezenier Doms die godsdienst gaf en van wie ik mij herinner dat hij de muziek van *Je t'aime... moi non plus* wel kon appreciëren maar de tekst iets minder; aan Luc Drieghe en Maurits De Jonckheere die ons naar kunst leerden kijken; aan Jan Walravens die onze fysieke conditie op peil moest houden; aan broeder Amedée die Engels en geschiedenis gaf en ook bijen hield; aan Hugo Duchene en aan broeder Arnold die ons wiskunde probeerden bij te brengen. Ik herinner me ook de veel te vroeg gestorven sportjournalist Piet Thijs, die vlak naast de school woonde en die ons een jaar lang elke avond een aantal buitenlandse kranten liet bezorgen omdat hij vond dat wij, jongens van vijftien, zestien jaar, *Le Monde*, *The Times* en de *Neue Zürcher Zeitung* moesten lezen. Volksverheffing was toen nog geen vies woord. Zeker niet voor een BRT-journalist, zelfs niet als die 'maar' voor de sportredactie werkte. Of hoe één enkele foto een hele wereld kan oproepen.

Kalfskotelet met wijn

De tweede foto is pure nostalgie. Dit was ooit een luxueus sportcentrum in het dure deel van Sint-Genesius-Rode. Met een groot

zwembad, tennisterreinen en een chique restaurant. Het was, als ik me goed herinner, een sportcentrum voor ingenieurs van het ministerie van Openbare Werken – zoiets bestond in die tijd nog. Ik ben er ooit één keer geweest, waarschijnlijk toen mijn ouders me naar Sint-Victor brachten of me kwamen halen. Het moet grote indruk op mij hebben gemaakt, want ik herinner me zelfs dat ik er een kalfskotelet heb gegeten en waarschijnlijk voor de eerste keer in mijn leven een glas wijn heb gedronken. Ik moet toen veertien of vijftien jaar zijn geweest. Het is vreemd hoe een zwembad-zonder-water toch een zwembad blijft, en hoe een tennisveld dat binnenkort helemaal overwoekerd zal zijn toch nog altijd een tennisveld is. Vanuit de lucht toch.

Ook de derde en de vierde foto zijn pure nostalgie. Het is de voormalige paardenrenbaan van Sterrebeek, waar ik als kind soms naar de paardenrennen kwam kijken. De verbrokkelde en overwoekerde serres in Overijse roepen geen persoonlijke herinneringen op, maar ik vond dat deze foto in dit overzicht niet mocht ontbreken als trieste getuige van een roemrijk maar voor altijd voorbijge verleden.

Toch wil ik deze serie niet afsluiten met nostalgisch geweeeklaag, maar met een hoopvol toekomstbeeld. Dat van het voormalige Tuchthuis van Vilvoorde dat momenteel gerestaureerd wordt en het Kanaalpark dat er wordt aangelegd, een hele nieuwe stadswijk aan het water. Dit project, waarbij duidelijk en consequent een nieuwe vorm van stedelijkheid wordt geïntroduceerd, is om tal van redenen een voorbeeld van stedenbouwkundige ontwikkeling in het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel. □

Ulrike Bolenz komt uit Marburg, Duitsland. In Berlijn ontmoette ze haar huidige man, een Vilvoordenaar. Veertien jaar geleden verhuisde ze haar hele hebben en houden van Duitsland naar Vilvoorde.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

‘Niet blind zijn voor wat je hebt’

Beeldend kunstenares Ulrike Bolenz heeft een druk seizoen achter de rug. Haar werk verhuisde van de ene tentoonstelling naar de andere, in binnen- en buitenland. Speciaal voor het interview heeft ze een grote installatie in haar atelier opgehangen. Afgebeeld op plexiglasen platen vliegt Icarus je tegemoet. Omdat het werk uit twee lagen bestaat, die voor elkaar hangen, zie je hem bijna echt met zijn vleugels slaan. ‘Beweging en ruimtelijkheid zijn twee

ze. Toen ze klaar was met haar middelbare school, twijfelde Ulrike geen seconde over de richting die ze uit wou. ‘Ik heb schilderkunst gestudeerd. De opleiding was erg gericht op het realisme, wat uitzonderlijk was voor die tijd waarin abstracte kunst hoogtij vierde. In de loop van mijn carrière ben ik van dat pure realisme weg geëvolueerd, maar de figuratieve, menselijke figuur is toch altijd een hoofdrol blijven spelen.’

Centrum van Europa

Vlak na de val van de Berlijnse muur woonde Ulrike Bolenz in Berlijn. ‘Dat was een spannende, mooie tijd. Ik was op dat moment de enige kunstenaar uit het westen die samenwerkte met een Oost-Berlijnse galerie.’ In diezelfde periode ontmoette ze haar man Etienne. ‘Hij kwam me filmen, maar achteraf bleek dat hij daarvoor meer private dan professionele redenen had’, lacht ze. Twee jaar lang pendelde ze tussen Berlijn en Vilvoorde. Stilaan organiseerde ze haar huidige atelier in Vilvoorde en toen hun zoon op komst was, vestigde Ulrike zich permanent in België. ‘Ik heb een groot, tof atelier en dat is voor mij het belangrijkste. Bovendien heb ik in Vilvoorde alles wat ik voor mijn werk nodig heb. Doet-het-zelf-zaken en dergelijke heb je hier bij de vleet. Ook de snelreën, de luchthaven en de snelwegen zijn vlakbij. Als buitenlanders me vragen waar ik woon, antwoord ik altijd dat Vilvoorde het centrum van Europa is.’

Aanpassingsproblemen heeft Ulrike Bolenz in België nooit gehad. ‘Het verschilt hier tenslotte niet zoveel van Duitsland. We delen dezelfde cultuur. Alleen details verschillen.’ De kunstenares vindt wel dat West-Europeanen te weinig stilstaan bij hoe goed we het hier hebben. ‘We leven in democratische lan-

den, waar mannen en vrouwen gelijke rechten hebben en alles goed georganiseerd is.’ Ze haalt er een foto van een van haar werken bij. Het werk toont twee vrouwen die de handen voor de ogen hebben geslagen. ‘Je mag niet blind zijn voor wat je hebt’, besluit ze. □

Info

| users.telenet.be/etienne.raes

‘Op het moment dat de muur viel, was ik de enige westerse kunstenaar die samenwerkte met een Oost-Berlijnse galerie.’

basisaspecten in mijn werk’, legt Ulrike Bolenz uit. ‘Ik bouw mijn installaties altijd op in verschillende lagen. Je kunt het vergelijken met een computerbeeld: daarin wordt ook een illusie van ruimtelijkheid gecreëerd. Ik bedrieg het oog op dezelfde manier, door een driedimensionaliteit te suggereren die er eigenlijk niet is.’

Enorme vrijheid

Ulrike Bolenz zat als kind voortdurend te tekenen en te knutselen. ‘Mijn ouders hadden een garage waarin allerlei interessante machines stonden. Gelukkig waren ze niet bang en lieten ze me die al van jongs af gebruiken. In Duitsland gaan kinderen een halve dag naar school, dus ik had veel tijd om te experimenteren. Daar ben ik nu heel blij om. Het was een enorme vrijheid. Ik denk niet dat ik me al ooit in mijn leven verveeld heb’, lacht

‘Ne pas être aveugle à ce qu'on a’

La sculptrice Ulrike Bolenz est originaire de Marburg. Durant la saison écoulée, elle a exposé son oeuvre dans son pays natal et à l'étranger. Dès le plus jeune âge, Ulrike Bolenz était fascinée par le dessin et le bricolage. ‘En Allemagne, les enfants ne doivent aller qu'une demi-journée à l'école, donc j'avais beaucoup de temps pour expérimenter.’ Ulrike habitait à Berlin juste après la chute du mur. ‘Ce fût une époque passionnante, captivante. J'étais la seule artiste originaire de l'occident à coopérer avec une galerie de Berlin est.’ A Berlin, elle a rencontré son mari, Vilvoordois de souche. ‘Il était venu me filmer mais il s'est avéré par la suite que sa motivation était plutôt privée que professionnelle!’ Il y a quinze ans, elle a déménagé à Vilvoorde. L'artiste estime qu'en Europe occidentale, nous sommes trop peu conscients de nos richesses. ‘Il ne faut pas rester aveugle à ce qu'on a.’